

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félfévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölesön könyvtárát az eddigi fontállós feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyiltér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. a bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Lapunk szeptember—decemberi folyamára előfizethetni vidékre postán küldve és helyben házhoz hordva 2 frtért o. é.

A somogyi gazdasági egyesület ezennel utoljára hívja fel azon egyleti tagokat, kik még most is több évre tagsági díjaikkal tartozásban vannak, — hogy hátralékaikat legkésőbb f. é. szeptem. 20-ig Baán Gáspár pénztárnok urhoz Boglárra annál inkább beküldjék — mivel ellenkező esetben tartozásuk bíróság útján, perrel fog rajtuk megvételni. A társulat határozata folytán

Jankovich László
elnök.

P o s t.

— Aug. hó 24-én. —

△ Nagyon helyesen oseekvő ön, midőn lapjának két számában túl kiterjeszkedett Somogymegye termékállítását illetőleg.

Igaz, hogy a journalistikai közleményekre még nincs ráltatva a „hivatalos igaz”, — de azért nem lehet tagadni, hogy legközelebb Bácsban jártamkor figyelemben részesültek már azon tekintetnél fogva is, hogy pesti nagyobb lapjaink nagy részt átvették.

Ha minden megye hasonlólag híven festetett volna anyagi helyzetében, — nem lett volna nehéz tájékozni magokat, a kormányon álló egy-némely férfiaknak (ha ugyan akarat volthozzá) a jövő teendő, az anyagi terhek arányos megosztásában.

Szerénten mindig figyelemben volna veendő: a nép bizonyos helyeken misoda természettel van megáldva?

Vannak-e kereset forrásai? Mennyiben értek egyes vidékeket sors és elomi-osapások?

Ipar, munka, kereskedelem mily fokon állnak? melyekből egyesek úgy, mint tömegek számára, ha nem is nyereség, hanem legalább biztos kereset, a megélhetés biztosítva van?

Mert hiában fiasarni akarni ott, hol a források bedugulvák. . .

Hol az elomi osapások egymást érik. . .

Hol az ipar és kereskedelem pang; a munka szünetel, szóval:

Hol a szegénység és nyomor kiáltó szavai hallatszanak.

Az experimentum megjárja pár évig, de keservesen boszulja meg magát.

S az államoknak soha sem áll érdekében az adózásra képtelenné tenni egyeket; hanem igen is, anyagi helyzetét figyelemben véve, minél több kore-

seti forrást nyújtani számára; kereskedelmet, ipart, közgazdaságot lehetőleg emelni, hogy saját jóléte mellett biztosan önön romlása nélkül fizethessen.

Hogy a provinciaális lapoknak igen is mtg van és pedig nagy hivatások, most újra ismétlem; és pedig:

Legmélyebb figyelemmel kísérni, a megye területén hogyan ütött ki az évi termés? elég-e a megye közönsége számára, vagy kivitelre is marad?

Micsoda helyeket értek elmi osapások, s mily mértékben? Honnét és miképp várható a segély?

Sürgetni és pedig az alsóbb néposztálynál is a gazdasági gyökeres reformokat s utmutatásul életbevágó, hasznos oziikkeket közölni.

Buzditani a takarékmagtárok felállítására, hogy ha a mostoha évek jönnek, készen találjanak.

A tűz, jég ellen s életbiztosításra serkenteni.

Mindenek felett pedig a nevelést s az iskolákat különös figyelemmel kísérni.

A marha és lótenyésztésre kiváló gondot fordítani, mely ne egyedül a magasabb és gazdagabb földesurakat illesse, hanem a tehetősebb polgárokat is, kik 48 óta — hála az égnek — anyagi jólétben erősen gyarapodnak.

Meghonosítani az évenkénti lófuttatást, mely a lótenyésztésre kiváló ösztönt és ingert ad stb. stb.

Szüllőmivelést főbb teendők közé sorozni, mely bányában sok a kínos, de a jövő kiaknázására vár.

Szóval: minden számban úgy festeni a megyét (mert azt nem is kell mondanom, hogy nagyobb lapjaink, melyek havonként egyszer kondulnak meg egyes megyékről, ezt a tisztet lelkiismeretes nem végezhetik), hogy azt tükörben lássák.

Mi a haszon ebből?

Fennt ha belonéznek a tükörbe (kívánatos, hogy ez mindig hű és igaz legyen), látják, hanyadán állnak itt és ott a megyékben; s ha orvosolni való baj van (s hozzá akarat), — orvosolják.

Lent mindenesetre hat a jó példa; az igaz szavak ösztönt adnak a munkára, az egyetértésre. A jó tanácsok nem hangzanak el hiába.

Kívánatos tehát, hogy a megyék tehetőségei dolgozzanak az Ur szüllőjében s ne hagyják egy pillanatig is parlagon a tért, melyen közérő, egyetértés és kellő tapintattal párosult tudománnyal csudákat művelhetnek.

Egy lap mindig kínos a megye kezében, ha azt ózelszerűleg, az idők kívánalma szerint, higgadt ész de fáradhatatlan szorgalommal felhasználni kívánja.

Megböcsát ön, hogy újra igénybe veszem s ily hosszan o lap hasábjait; mori possum, sed tacere non possum.*)

*) Örömmel várjuk a nagy becsű ígérést és sorokat. Szerk.

Népnevelési közlemények.

V.

A magyar népnevelésügy külföldön.

Sokan vannak, s talán épen t. olvasóim közül is, kik azt gondolják: birunk tanítóképezdékkel, mint a külföld és van elég mindenféle iskolánk, intézetünk, mint külföldön, tehát népnevelésügyünk a külföld előtt épen nem állhat rossz színben. S részben igazuk van, ámbar még sok újítás, javításnak kellene bekövetkezni; hogy népnevelésünk a külföldével, különösen Németországgal egy színvonalra jusson. De így ítélnék o azok, kik csak egyes elkapott hangokból vonják le következtetéseket? Ők nem tekintik egészen véve a nevelés ügyet, hanem igenis elég bátrak még alaptalan ráfogásokból is ítéletet hozni.

Legkiáltóbb a tanítók osakély fizetése és az ugynevezett pusztagyagytanyai iskolák hiánya. És talán nem osalódnak, ha azt tartjuk, hogy legjobban ez adhatott és adhat is még mindig okot külföldön a magyarhoni nevelésügy bal megítélésére. Így pl. nem rég került elő egy német lapban, a magyar falusi néptanítók anyagi állapota oly silány, hogy Pesten körülök többben a különféle hivataloknál létező hivatalosolga állásáért folyamodtak. Ez már osakugyan kedvezőtlen jellemzésre szolgáltatott okot oly külföldi országok előtt, hol a tanítók már régtől fogva jobb sorsban részesülnek, hol őket becsülni tudják. De hogy is ne tekinthetnek ezt nyomoruságosnak? midőn a fagyos Oroszország is új törvényjavaslatában a falusi tanítók évi fizetésére 200 ezüst rubelt minimumként ajánl, nem is említve a fokozatos előléptetéseket illetőke szaporodása és nyugdíja tekintetében. Igaz, hogy nálunk is már 70 év előtt t. i. 1795. novemb. 27-iki 24,567 számu felsőbbrendelet meghagyta: a tanítók fizetése 120 frtnál kevesebb ne legyen s földét a község vagy a kegyur köteles munkáltatni. Mikülönbség van 70 éveltti és jelen tanítófizetés közt? aránylag semmi, vagy talán még azt is ellehet mondani, hogy akkor jobb volt. De hagyjuk ezt, megelőző osikkeinkben eleget szóltunk már fölé. A mi pedig az ugynevezett puszta- vagy tanyai iskolákat illeti, szerkesztő ur engedelmével jövő közleményünkben adandjuk. És most, felvett tárgyunkhoz hívek akarván maradni, a külföld ítéletét ismertetem:

A „Neue freie Presse“ magyarhoni gazdaságtanokról hozza „egy német földbirtokos jegyzetét.“ Nem akarom soká függőben tartani azon t. olvasóimat, kik ezt még nem olvasák, azért ezennel közlöm nevelésügyünkre vonatkozó hazugságait, melyekből végre is csak az a deductio „hogy a magyar nemzet alsó osztálya nagyban és egészben véve rest és tunya.“ Delássuk, mint következik.

a) „A osárdáján nyort tanodai nevelés — írja — nem képes vele megér-

tetni az „enyém“ és „tied“ közti különbséget. A mezőn neveltetvén, apjától és rokonaitól tanulja ama két nehéz mesterséget: nyargalni és lovat lopni. Az őt folyton környező nagyuri fénytízés saját nyomora mellett iriggygé, bosszúállóvá teszi. Okoskodása, mint természetfiló ebből áll: a szomszédnak sok van, nekem kevés, mért ne vennék el az övéből? Ugyan szép tapasztalatokat szerezhetett magának az így író német földbirtokos, talán osak a waggon ablakaiból ismerte meg a osárdai tanodákat, melyekről oly bülesen emlékezik? legalább pus: tüt vagy tanyát hozott volna fel, de neki jobban tetzett a osárda, s ez elég ok. Ebből is látszik, miszerint annyi fáradságot sem fordított jeles tapasztalatni gyűjtésére, hogy azt tudná, mi a osárda? Aztán meg, kik Bácsban nyomorultak, nem hasonlóképp gondolkoznak-e? avagy melyik osárdán tanulták meg a Schuster bub-ok az „enyém“ és „tied“ közti különbséget? Ő, ó, hírhedt alaposságot!

(Végo küv.)

Egy kis felvilágosítás az illetőkhöz.

A kaposvári kaszinó-társulat ügyeit rendezendő, első lépésbenél mindjárt a tagsági díjak nagy hátralékával találkozott. Minden rendtartás fogalmával, ollenkezőleg, 2—3—5—6—8 éves tartozások mutattak ki, majd egyik, majd másik alakulási időszakról; szóval nagy volt a háztartási zavar.

Ennek valahára véget vetni óhajtván, az ismételt barátságos felhívások után, azon határozatot hozta a társulat, hogy perúján hozza tisztába a magán uton kibonyolhatlan pónzári állapotot.

A régiebb hátralékosok tehát bepereltettek. Ehez joga volt a társulatnak kétségtelenül. Fordulhatnak ugyan elő o kellemtelenségek, hogy ilyenkor olyanok is megıldıztatok, kik időközben, egyik vagy másik társulati hivatalnoknál már fizettek; de os esetben épen a panaszolt javára történik az igazolás, ki ezzel a további zaklatástól a díjak felhalmozódásától véglegesen megszabadul, költségei pedig a társulat által egész készséggel megtérítetnek.

A társulat ily loyális eljárás mellett sajnálkozással értesült arról, hogy ezen természetos lépésé fölreórtatik s ogy némely adósok részéről oly kifakadáokra szolgáltatott ürügyöt, a minők müvelt embortól soha nem várható. A társulat ilyenek által nem engedti magát megzavartatni. A jogos követelések egész szigorral befognak hajtatni, eljárásunkat pedig ezennel a közönség józan ítéletére bizzuk.

Kaposvár, 1865. aug. 23.

KOZMA SÁNDOR,
társulati igazgató.

VIDÉKI TUDÓSÍTÁSOK.

Buda-Pest, 1865. aug. 21.

Tisztelt szerkesztő ur!

Csak az ünnepi hét végét vártam be, hogy levelezői köteletségomnek eloget tegyek, és beozes lapja olvasóival megosmertessom azon nevezetességeket, melyek itt előfordultak. Már hétfőn feltűnhetett a váci utczában sétálónak az ott fel és alájáró tömeg idegen, mi ugyancsak még előjátéka volt a jövődönnek. Ha az ember osmerőssével találkozott, már nem kérdeztek: „Hogy van?“ első helyen, hanem „Látta-o már Líztert?“ mintha

az, hogy a nagy művészt látta az ember, már ennek jótétét is bizonyítaná, a kiknek, mint választottaknak sikerült a nagy férfút színéről színre láthatni s meggyőződhetni, hogy a nagy maestro titelét nem államkopp csapán, azokat a népek tömege állta körül, és hallgatta a leírást; kiknek szerencsájuk volt öt 60-ban vagy még előbb láthatni a haza földjén, vagy a kiknek szerencsájuk volt a külföldön láthatni, összehasonlításokat tőnek változásai felett; egy szóval, Liszt e hét omboro, és ha a sok ünnepélyek közül választani akartunk, azt a kérdést tettük, ott lesz-e Liszt? Ez döntő volt! A lapok ritkított betűkkel közölték nevét, s méltán féltették javítókaink, hogy sok bajuk lesz a szedőkkel, míg ezek olvasnak a ritkított szedéstől, még a liszt trivialis értelmében is.

A keddi oratorium az ünnepélyek nyitánya, valóban méltó nyitány; a műtisztelet és a mű-értő közönség olismarik, hogy Liszt itt az egyszerűen magasztost festvén, minden mozzanatot kitérőleg fogott fel; a mi a fogadtatást illeti, ezt fejedelm sem igényelhetne volna szoborban. A teps öt percig tartó volt, és Lisztet főleg az indította meg, hogy nemcsak a közönség, hanem a működő zenészek, hol legjelesb művészeink is ültek, élénken megtapsolták. Erkel Dózsájából is hallottunk egy darabot, de a főzeneigazgató ur épen operájának azon rajtsága látszik lenni, hogy önálló részekben nem képes hatni, különben Dózsa imája gyönyörű kivétel. A közönség, mely betöltötte egészen a nagy rondout tórmet, igen megelégedve távozott; nem úgy a zenészek, kik egy nappal azelőtt a főpróban hat óra hosszat gyakorolván magukat, mégis féltek attól, hogy az előadásban fennakadás lesz, mert két üteny alatt az egész zenekar ingadozott, és csak Liszt erőlye birta fontartani.

Szórda sokan találkára jöttek a zugligotbe, melyről azonban nem írhatok, mert magam kinn nem voltam, az újságok nem szóltak róla.

A zenedői ünnep központja szerintem esztörték volt, mert a hangversenyben legjeleab hazai művészeink és a zenedői növendékei mutatták be magukat.

A terem mögint megtelt, habár a csarnokok és karnatokon lett volna még hely elég, a páholyokban ott láttuk legelőkelőbb családainkat, és köztük még a Bülw párt, kiket néhány művész vett körül. A zártszéküket bájos hölgykoszorú, számos egyházi férfiú (sokan az abbé kedveért) és sok író foglalta el. Ott láttuk Brassait is. A hangverseny a lelkesülten fogadott derék Volkmann szép ünnepi nyitányával kezdődött. Ez befejeztetvén a közönség igen sűrűn megtapsolta, és csak az, hogy rögtön utána Sapphoja következett, tartotta vissza a közönséget, hogy a jeles művész nyitányát ne ismételtessék.

Cassina Emma, közkedveltségű énekesnőnk, valóban jeles és sok taps közt adta elő a zenedői ünnep ezen már ösmertetes darabját, s hogy a hülyy-olvasóknak is eleget tegyük, illeszen ruhában volt, mely magyarosan volt díszítve, kezében pedig szép és nagy virágcsokrot tartott.

Reményről, a kis mastróról, kit lépésről lépésre europai hír követ, és melynek öntudatát minden lépés ki is tünteti, csak azt mondhajtuk, hogy olyan volt, mint mindig, térszialmas a közönség irányában. Én megvallom, hogy ez alkalomra mást vártam Reményt vonójától, mert újjgyorsaságról és vonója fel és alá ugratásáról még voltam előbb is győződve. E mellett a kis maestro nem adta, meleg van-e a teremben vagy hideg, mert majd be majd felgombolta magát. Hogy őt, kit az utczán is megszeretőknek sokan éljenozni, öt harsány éljen fogadta és kiengesztelt mondanom sem kell.

Konervatorium növendéke Handel Meisának allolujáját adták elő, összevágóan, de hatás nélkül. Nem a zenedői ünnepré való volt ez. A közönség is ily vélemönyen látszott lenni, mert igen gyérőn tapált.

A második szakasz Liszt „Dante“-jónok vagyis helyesebben „Dante komédiájának“ poklát képezte. Magasztos egy mű, de nem írzem magam hivatva ennek megbírálására, csak azon hanyomást akarom feljegyezni, melyet roám és a legtöbb hallgatóra tett. Láttuk magunk előtt azon tárogó tórogot, hol örök kinn vannak a vétkekés kárhóztatva, és láttuk benne az egyes szenvedés mozzanatait. Hísz maga Liszt is minden üteny verésénél félfejjel emelkedvön, és képét kimeresztvön mintegy varázsló idézte elő az ujabbnál újabb képeket. Az előadást ismételti kellett, és Liszt igen még volt indulva. A harmadik szakasz Mosonyi Szózat-átírta képezte; sikorteljes és alkalmi mű, melyet Liszt vezényelt, minálta a derék zenezóző hátul a brügösök közt játszott szokott bon honnuc-lájával. Hollósy Cornéliát illetőleg tollam csak az egész lapirodalom vizsgálja lehet, hogy kár, halálos véték, ily kínozot távol tudni tölünk. Tudom, hogy R. urnak kóraszúra volt, minden éljen, pedig mogannyi volt. Végül a Rákóczy átirat jött, más színtén Liszt vezényelt. Megható a kezelt.

Délután (a hangverseny 1½-ig tartott) obéd volt a lövöldében, Ő Felsőge legkegyelmesebb urunk születésnapja tisztelőre, hol a herceggprímás, főtárnok mester, Füzomány-nök, Liszt és még sokan voltak jelen. Este Post-Buda világtorbonon szult, habár valami rendkívüli világítási képek nem látszottak.

Pénteken reggel a vörmezön nagysejrti katonai tisztelgés vala, mit polgári misa követett, melyet herceggprímásunk 8 eminenntiája tartott. Péntektől hótífeg zászlók lobogtag a város legtöbb ablakiból.

A szombati díszobédról és jeles toasztjairól mint szemtanu nem írhatván, miután rozszulót tartott vissza, áttörök a vasárnap szortartásra és népfünnepre.

Reggel hét órakor megkondultak a harangok és örjási néptömög mozgott és Buda várross (ösi) közvetlen fel és alá, ki szerencsés volt ablakból nézhetni az ünnepélyt, méltán összehasonlithatta e tömkoleget egy hangybolylyal eső előtt. Az ünnepélyos monot díszesebb volt, mint előbbi években, a menetet vezető a herceggprímás, és öt nyomban követto Liszt, egyházi ruhában. Az egyházi kardal, melyet monot közben előadtak, Engesseritől volt, és pedig uj. A mi filmet érhetto, igen meghatott. A szortartás végével a dalárdák Poston a redoutnál öszegyüllvön, a nagyhid- és királyuczán át a bimbóházhoz montok (városliget) hol közobéd. Két órakor már esődült a tömeg; és most az eddig oly jeles magántartású rendezőség szégyent vallott. Még négy órakor a padok késszen nem voltak, és mi, kik drága pénzért (1 főt) leültünk egy ingó bingó padra, oly rozszul lettünk álltva, hogy so jegyöinket el nem szedték, so örízot alá nem helyeztek, úgy, hogy a harmadik dal végével kiszorítottunk. Nem különben a páholybeliek!! Liszt jelen volt, és hová lépett harsány éljen fogadta. A dalok sikerültek, kivált a négy együttes, melyeket Erkel vezényelt. Legjobban énoekelt az aradi dalárda, mely jutalmul elnyerte azt, hogy jövő évre Aradon lesz a gyűlholy, logrozszabbul a pesti unio, a budai dalárda, mely különben oly tapintat teljesen szokott eljárni, ez uttal hibás választást ön, magán-negyest adatván elő. A tüzzjáték, mely az előadást követto, gyönyörű volt, nem különben az egész liget kivilágítása.

Pénteken és vasárnap Budán a városmajorban is volt népfünnep.

Ez rövideden az ünnepi hét története, ha némikép hiányos, ne rójja fel nekem a t. szerkesztő ur, hanem betegoskodésemnek, mely nem engedett mindenben részt venni;

igaz tisztelő

XAVÉR.

A hazai dalárünnep Pesten.

A n.-kanizsai dalárda is megragadá lobo- gójt, nem akart hátramaradni és 16 bajnok- tól kísérve felrúndult az országos dalár ünnepélyre. Minthogy pedig az utazást, valamint az ünnepélyt körülményesen loirni a hely szűke nem engedé, azért röviden csak a következőket jegyezzük fel. Elindultunk és a fővárosban meg is jelentünk, a hol a mi sajnós, a várt fogadtatásban nem részesültünk. Sőtünk felkeresni hazánk több városainak dalárdáit, s azokat feltalálván tostvértileg nyujtánk egymásnak baráti jobbot, hogy éléteröt adjunk egy testületnek, mely egyestt-örvöl küzdjön a művészetért, lángyjon a szőpért, jóért, és felfogva a dal szollemét, haladjon előre, hogy az évtizedek óta fenálló külföldi vetélytársakkal bátran kiállhassa a versonyt, s hogy megmutassa a téron is a művölt Európának élő-erojét és ezáltal kiérdemlje azt, hogy Magyarország a dal hazájának nevezessék.

Az egybegyült dalárdákkal circa negyven szebbnél szebb lobogókkal és 2 katonai zenezokarral vonultunk ki a városligetbe, hol a vendéglők terített asztalai szivesen vártak bennünket. Mi ugyancsak előgedoilentül hagytuk oda azokat, mert bátran elmondhajjuk, hogy a babyloni torony építésénél sem lehetett nagyobb zavar azon ügyetlen rendezésnél. D: orról kimélotból csak emnyit. Délután 6 órakor kezdődött a nagy emelvön ön előbb az összes és később az egyes dalárdák magány dalai, melyek közül Aradt, Péusét és Györt kell kiemelünk; de különösen dicsegetöt és elsősgöt érdemelnek a poszonyiak, mert szabatosan és minden tekintetben művészi finomsággal adák elő szó p dalajukat. Az összes megjelont dalárdák a következők: Apátin, Arad, B. Gyarmat, Békés, Bicske, Debreczon, Egor, Eperjes, Esztergom, Győr, H. Bözörmény, H. M. Vásárhely, Jászberény, Kocsokmót, Kis-Márton, Komárom, K. Sz. Miklós, Lincz, Lippa, Losonc, Lugos, Miskolez, Mohács, N.-Bánya, N.-Kanizsa, N.-Kőrös, N.-Szombat, Nyiregyháza, Ó-Buda, Páncsova, Pécs, Pozsony, Promontor, Szegszárd, Szentes, Szombathely, Varasd, Versec, Zimony, Zombor és Zombolya; ezek közül magány-dalt csak negyed-részo adta elő. Már valóban nem dicsejünk azon hazai városokat, melyek az ily országos

ünnepélyek alkalomával nemcsak hogy küldöttségel nem tisztelték meg az egybegyült dalárdákat, de még érdemesnek sem tartották, most a midőn már minden művölt nemzet kis városainak, öt falvainak is van szívet és lelket felvidító dalárdája, ezt csak alakítani is; s ilyenek: Sz.-Fehérvár, Veszprém, Kaposvár, Kesztholy, Egerszeg stb. de engedjék romólni, hogy a jövő évben a derék Arad városában megtartandó dalünnepélyre ők is ott lesznek lobogókkal és vidám dalakkal, melyek hazánk jobb körülményei közt hangozhassanak élénken és szabadon.

KÖNYVES JÓZSEF.

Hírek és események.

△ Deák Ferenoz nagy hazánkfia a szünidöt Sz.-Lászlón jó egészségben tölti, és több látogatásnak örvend.

△ A hivatalos lapok szerint ismét megyénként főispáni változás leend, mely állásra méltóságos gróf Festetios György, os. kir. kamarás lett kinovezvo.

△ Sürgöny jelentése szerint minden ujjonan épülendő ház 15 évig adómentes, ezen magasb kegyteli engedélynek méltán örvendhetünk; mert reméljük, hogy számos fukar tözséreink, kik eddig cserberusként öríztek tökéiket, most csak megtörődnek és városunkat osinosbitni fogják uj izlésű épületekkel. Remélhető, hogy városunk előljároi és a polgári egylet vezetői is felébrednek álmaikból, és előveszik rég a pornak átengedett szépítési terveiket, felhasználják a közmondást: „Isd a vasat míg meleg.“

△ Csurgón dalárda van alakulóban, I.-Berényben pedig működölő szintársulat, ezen nemes és szép utáni törekvést szivből üdvözöljük.

△ Ismét egy vérfagyasztó ezet; Kis-Kanizsan egy gazda-embernek éjjelenkint érezt gyümölcsöt lopogutták házi kertjéből, ő tehát boszankodva ezen, a tolvajokat akaró megfogni, kinn töltött egy éjt; de másnap reggel agyonverve találták, néhány gyanus már be is fogatott.

△ Laipozig Antal, kaposvári kereskedő folyó hó 20-án vezetto kedves aráját Fesselhofer Anna kisasszonyt a szepetneki evangélikus templomban az Ur oltárdához, forró szívvöl ohajtjuk, hogy frigyök a megelégedés, öröm és boldogság örök menhelye legyen. — Alkalomszerüleg általános óhajnuk adunk kifejezést, midőn kívánjuk, hogy a mindinkább fogyatkozó házasság kötése elömozditására városunk kiházásitö egyletet tervezne és valósitana. — Másrészt pedig a házassághianyot okozó fényüzés ellen, a napjainkban hazánk némely városában létesült fényüzés elleni társulatot városunk is honosítaná meg. Végre nagyon kívánatos lenne, hogy minden szülö eleve gondoskodniék arról, hogy a napjainkban oly nagyon igényelt vagyónállással leányaiik rendelkezessenek, melyre alkalmat nyujtathatnak az élet- és vagyónbiztositö egyletek. Igy társadalmi életünk fölvirágoztatására fontos lökeröt kölesönözünk.

△ Mult hó 26. ismét oly nagy zápor látogatta meg kegyetlen villámok közt városunkat, hogy némely utozáiban akár esőnakázni lehetett volna; ez már a hóban másodsor történt.

△ A helybeli bolifeltörök Egerszezen kezdtek működésüket. König kereskedését felverték, honnan meglehetősen vámolta: de szerencsésen egy jó madár hurokra ker lt, reméljük, hogy most napfényre jó több gantzett, és kiérdemlett bíntetésüket elnyerendik.

△ Gelsén 29-kén éjjel egy házban a villám sujtott le, holis több vasuti munkás feküdt, közülök egynek életét fosztá meg.

Hírnigazitás. Mult lapunkban az ujdonságok közt közöltt „hires csáktornyai lakodalom“ fele hír 9-dik sorában előforduló országfelügyelő helyett „jószág-felügyelő“ olvasandó.

Kaposvár.

△ F. hó 17-kén a székvárosban egyveges bizottmány ült össze, mely felkérte — hazánk testvér fővárosa s több megyei székváros példájára — a t. közönséget, hogy Ő os. k. ap. Felségének dícső születésnapja előtti estvójét ugy ünnepelje meg, hogy a várost világita ki. Bár nincs valami nagy örömben a nép; ott is huzza a nyomor, szegénység, hol nem is várta. . . a katonai exekutio most is a nyakán van, s ezek daczára önkényt, minden hivatalos befolyás nélkül, a bizottmány kérésére kivilágitotta ablakait, nagy reményében, hogy a nem rég Buda várában, országunk színe előtt mondott fejedelmi szavakat tett kíséri; mintegy annak tanusítására: hogy a nép sebeinek orvoslását a legfelsőbb kezekből bizton várja és hiszi. Később fákyásmenet volt, mely a megyeház előtt megállapodva, élén a városbíró kérte az erkélyon megjelont s megéljenzett megkormányszót: „mogy juttassa a legmagasabb trón zsámolyához Kaposvár közönségének legmélyebb hódolatát s azon szivből jött jó kívánagát, hogy az Istön sokáig éltesse Ő os. k. Apostoli Felségét szegény hazánk boldogítására.“ 18-kán 9 órakor isteni tisztelet volt s utána a város küldöttsége jelent meg a megyeházában, főt. Kömesz György esperes és plebános ur szép szavakban mutatván be legkegyelmesebb urunk iránti legmélyebb hódolatát a közönségnek. Esti 6½ órakor pedig az izraelita egyházban ülték meg az ünnepe egész buzgósággal izralitáink.

* A Balatonmentön még télen is sokszor vagyunk olyan helyzetben, hogy előbb eszünk drávai vagy dunai halat, mint Balatonit. Oka nem csak abban rejlik, hogy midőn a vasutvonal megkészült, a fogasokat tovaröpíték előlünk s egész nyereszkedést üznek vele, hanem abbani is: mert a mult években sem ideje sem napja nem volt a halászatnak. Mindegy volt tavasz, nyár, ősz és tél. egyformán mászkálták a vizet és jeget; halásztak, szigonyoztak; sokszor olyan volt a Balatonpart a halásznéptől, a halleson állóktól, mintha vásárállás lett volna. Ha a vadászatra nézve meg vannak az illető törvények, miért nem alkalmazni a halászatra is? Milyenek ölethe léptetését sürögölni a felsőbb hatóságnál, Zala-Somogy-Veszprém megyék vannak hivatva gazd. egyleteik által karöltve, mint a Balaton birtokosai. A somogyi gazd. egylet már szomoruan észlelé egy darab idő óta az irtózatos halpusztitást, s közelebbi g. ülésében indítvány is tétetett, a bajt orvosolni. Bár mielőbb hallanók a kedvező eredményt, mert egyszer csak arra víradunk, hogy az egykor oly halgazdag Balatonban nemesak fogas és süllöt nem fognak, hanem még gardát sem, mely a multban sokszor felhöként lepte el a víz színét, s a halászok leve a kedvező alkalmat, rájuk mentek, s csak ugy brevi-mann lapáttal merték bele a csolnokba.

* A népbankok eszméje bizonyos vidékeken a mily mohón kapták, oly könnyelmüleg felhagytak vele; vagy kivitelét a bizonytalan jövőre halaszták. Igaz, sok helyen olyan nyomorult helyzetben vannak egyes helységek, hogy nemhogy a készből valamit megtakaritson a jövőnek, hanem ha végig járod pár osztrák frtot nem találsz öszszesen a ládafiákban, lusra és sóra! . . Itt ha kedvezőbb évre várnak, nem oszdáljuk; de vannak vidékek, meglehetősen anyagi helyzetben levő helységek, hol a népbankoknak, felsőbb engedély melletti felállítását elhanyagolni bíni! Jöhetnek csapások, nehéz évek, midőn a megtakaritott filléreknek nagyon is hasznát fogjuk venni, melyeket itt-ott többen könnyelmüleg áldoznak fel egy pár vasárnap délután élvezetéért. A takarékoság egyik főbb erény, melyet gyakorolni hazafiui kötelességünk. Ha-

sonlóképp ajánljuk a takarékmagtárak felállítását; ad az Isten olyan éveket, midőn a fölüllegből ha nem csordul, legalább csöpög. A hét kövér esztendőben soha se feledkezzünk meg arról, hogy hét sovány követheti!

A aug. hó 4—8-iki jégverésről mindig szomorítóbb híreket hallunk. Vannak helységek, hol nem pusztán a külső határban tette tönkre a hajdinát, zabot, kukoriczát stb. hanem úgy elverte a szőlőhegyeket, hogy a fiatal tökének még vesszeje sem maradt. A megmaradt vesszők is temérdek sebet kapván, egyremásra kezdenek kiszáradni. Ez aztán olyan csapás, melyet csak 4—5 év alatt hozhat helyre a gazda új fáradozás és költségek által. A tavaszi fagy is sokat ártott a tökéken, ily körülmények közt el lehet gondolni, hogy ez

év folytán nem valami jól és szépen néznek ki szőlőhegyeink.

* A Rajnavidéken ez évben oly korán értek a szőlőfűrtök, hogy sok helyen már jó ideje, elszűrték a mustot, bizonyos szőlőfajokból.

* A napokban kísérték be Hajkó vagy Fenyő Gábert, osanádi lakost, ki a Gü-lünosér-féle rablásokba nemcsak avatott, hanem a folakasztott rablóvezérnek legnagyobb orgazdája volt.

* A provincoziáról következő színjelentést vettünk: „Mükedvelői előadás. Boglár, szombaton, aug. hó 26-kán. 1865. Mükedvelői urak szíves közreműködésével, Molnárné-Merényi Laura fellépésével adatik: „Szerelem és örökség“ eredeti új vigjáték 2 felv. írta Szigoti József. Személyek: Bátor Mihály, Bosnyák Ferencz ur. Gerőfi János, kapitány,

Richmer Dienes ur. Flóra, Molnárné. Lidi, ifj. Árvainé. Zarándiné, Balogh. Árpád, Szalay Imre ur. Győri, Béroz. Koczér Tamás, Richmer Kálmán ur. Inas, B. Ignóz. Felolvasás közt: „Ki a legény a osárdában“ magyar magánytánc, előadva Balogh Alajos által. Zárókérdül: „Utolsó alamizsna“ Petőfitől, szavalja Vezéri Ödön. Helyárak: számozott hely 1 frt. Állóhely 50 kr. Gyermekjegy 30 kr.

Nagyérdemű közönség!
Bosnyák Ferencz, Szalay Imre, Richmer Dénes, Richmer Kálmán urak, mint mükedvelők a művészet iránti rokonszenvből, a kedvezőtlen anyagi helyzettel küzdő szintársulat javára szíveskednek fellépni.

* A napokban kísérték be Hajkó vagy Fenyő Gábert, osanádi lakost, ki a Gü-

lünosér-féle rablásokba nem csak beavatott, hanem a felakasztott rablóvezérnek legnagyobb orgazdája volt.

Bár a művészet iránti rokonszenv nem abban nyilvánul, ha itt ott legkevésbé művész s megbukott társulat segélyezésére fellépünk; de mivel a mozgás már magában az élet jele, szívesen üdvözöljük a Balaton-melléki ifjúságot a „mozgás terén“ azon reményben: hogy a művészet iránti rokonszenvét legközelebb pár hangverseny vagy szavalati estélyen is be fogja bizonyítani, az irói vagy színésznagydíjintézet stb. javára.

* Annak dacára, hogy az ifjúság nagy része szabadságon van, Lakatos táncművész olyan pártolásban részesül, hogy még 3—4 hónapra a székvárosban fog maradni s innét meghívás következtében, egyenesen Győrme egy.

TÁRCZA.

Vigasztalás.

Édes anyám, édes anyám —
Mért arczod oly bús halovány?
Mihtha volna szíri falhő,
Mely a tavaszt színtel jő.

Könyvtől ragyog a két szemed —
Habár titkon törtülgoted,
Látom minden hulló csöppjét,
Szerelmednek drága gyöngyét.

Szived beteg, ajkad néma,
Do sok sóhaj, beszéd rajta.
Azt susogják néked azok:
Hogy én nagyon szegény vagyok.

Az fáj tudom: nem tohettél
Oly boldoggá mint szorottél.
Ejjel nappal bánt a titok,
Hogy tán én is sokat sírok...

Édes anyám, édes anyám —
Ne gondoldj a könyök után.
Hogyha néha szenvedek is,
Rózsa között nő a tövis.

Piros öröm rózsafája,
Bánat szela fujdogálja.
Az a hulló árva levél,
Mégis annyi vigaszt beszél.

Édes anyám, édes anyám!
Ne aggódjál fiad során.
A hol a nap ily szeretet,
Soká borá nem is lehet!

HAJGATÓ BÁNDOR.

Balaton füredi tárczalevél Kaposvárról.

(Nádai ezüstösnek, Bach-korabeli belügyminiszeri gyalog-huszárnak; jelenleg a „Bécsi Híradó“ tárcza nélküli tárczásának, az én kedves jó akarómnak, Pesten!)

Kedves Dolfi!

Ha Pestről egy jó barátom meg nem küldi a derék „Bécsi Híradó“ -nak azon pár számát (mert itt a casinóban eloszték), melyekben sebes eszednek stylistikai-bonbonait szórtad felém, füredi utadból, — nem is tudom, hogy élsz a világon.

Mert lásd, rég volt az az idő, midőn Bécs makadamizált járdáin, én mint egyszerű falusi gazda, a „levelezők nagyja“, te pedig a Buchrevisorok homöopathice mért rangfokozatán csinálódzkodva, — együtt sétálgattunk;

tüprekedtünk minden jóról, minden rosszról.

Te kezest szoritottál velem, üdvözöltél; én a port rázva bekesemről, azt kérdeztem: hol lehet beváltani az urbér kötelezővényeket, mert már otthon megész az adó?

Midőn tollamat dicsérted, s én készkarva arról beszéltem: bizony rosszul néznek ki a vetések Somogyban.

Midőn műfordításokat ígértél, s én borjubór Sub linire mutattam ezen szavakkal: nézd Dolfi, én kint fordítom a rendet rétemen; nem vehetem én hasznát az olyan féle fordításnak.

Midőn este sohajtottál, én puncsot fizettem.

Midőn később ujongtál, akkor meg én sohajtottam!...

Hej! rég volt ez az idő.

Te daloltad:

„Ich habe mein Sach auf nichts gestellt,
D'rum ist mir so wohl in der Welt.“

Én meg:

„Njncsen szóna, njncsen abrak,
Édes lovam agyon csaplak.“

Hej, rég volt ez Dolfi!

Aztán meg mikor azt a szép levelet írjad hozzám, melyet most is ereklyeként őrizek; úgy agyontömjénezve, hogy most is érzem még a szagát!

Más világ volt akkor Dolfi!

Szemérmes kis bajusztalan legényke; egyik kezében bécsi ideáloddhoz egy kis vers, a másikban tárcza, s benne száraz rozmarin és majoránától fogva minden nemű virág, mire a kedves rálépett vagy nézett. Merő idealista; egy Schillerféle petrifikált vers.

S most?

Alig ismerek rád.

Egészen levetkezted azt a sáfrány arozot; a holdvilágot többé meg nem ugatod — Petőfiként — legfeljebb „habzabotorkálásra“ használod.

A szelid fiúból lett „képzelt üstökös“ mely név nélkül ront keresztül minden, hogy saját üstökébe ne kapaszkodhassanak.

Miután Kákay megaranyosodott, szárnyai alatt mért ne ezüstösödhetszél te meg? — gondoltad magadban, — s lőn belőled a „Bécsi Híradó“ ezüst paszományos gyász vitéze!

Többé nem csillagsugarat eszel, hanem ember hust; nem harmatot szom-

juhozol, hanem álcza alatt (hogy vissza ne buzogányozhassanak) vért, mintegy szörny — Shylock... mintegy III-dik Richard, kinek „fogai elébb nőtek szeménél.“ Ki „nagy hős volt és nagy bűnös“, mig te kis hős vagy és „nagy irodalmi bűnös“!...

Lásd édes Dolfim, nekem többször tetszett az a genro, melyben a „Bécsi Híradó“ tárczáját szolgálod; magam is ily modorban Daguerreotypiroztam egykor.

Olyan jól esik az embernek, midőn a képzelt „faltöröket“ lerántja a magasból...

Midőn a mit som tevésnek kasza-kapát ád kezében.

A tehetlennél az aristokratái bízt szolgálteti.

A libának alája gyujt; a gögöt meg-alázza s földhöz sújtja a sok ál-Sámson, kik a más keze-lábával járnak, tesznek. Levetkeztedi a szemtelen verebet, mely pávatollal jár (mint te is a Grabenon egykor) stb.

Ez valami felséges öntudat.

Ez a genro nekem nagyon tetszik kedves Dolfi! Csak az nem tetszik, hogy midőn a magad neve alatt dolgoztattál, a más munkájával traktáltad a publikumot — mint sajátoddal — s most, midőn kissé összeszedted magadat, a részben tulajdon portékádat meg a más neve alatt adogatod el.

Micsoda megfordult világ ez?

De hát még az, hogy engem kiosiséget két három lapon által meghordoztass, mint aranyszőnyeg oroszlánt; a levelezők nagyját; Füred chronikáit; a non plus ultra hazafiság küpenyében, ki a sósperecet csak azért nem eszi meg, mert német só van rajta!!

Honnét-e megemlékezés? és csekélységemre? és tőled kedves Dolfi?.. Ki reggelenként Jókai és Bolond Miska osokoládot eszel. Délben Radnótfáy-rostélyost, Kubinyi-garnirunggal! estve pedig Brassai és Greguss-paprikáit!.. Ki bizonyos kis olique élén, dobszóra irod a pesti chronique scandaleuse-ke.

Honnét ez emlékezés Dolfikám?

Aztán annyi ügyességgel kezelte tölal? azt hiszi a közönség, merő örömben röptödben irtad, nem is gondolva rá, hogy legalább tíz évtől gyűjtött épét kovertél az alizarinba, s adtad be —

mint különben is doctor — az emésztetlentéséget... Hogy annyira örültél azon sorok irásánál, csak úgy rágtad a habot!...

Te kis dühös oroszlán, te! te élő Vezuv, ki czukedikban pöködöd a gyűlölség és harag láváját...
Bármennyire menjek vissza a múltba, csak okot tudok arra, hogy engem is az aranyos keretbe foglalj, s megénekelj oly hangon, hogy mind a ketten sírnunk bele, csak hogy én örömben.

Volt egyszer — emlékezel kedves Dolfi — volt egy szökő év, anno 185... emlékezel kis Dolfi?.. Midő te mások szárnyain berugtattál az irodalomba; csak úgy folyt böggyödből a novella, mint bűgő galambból a kendermag; elöntöttél velőka „Napkeletet“, „Hölgylutárt“, Pest utozást s a provincoziát. Tombolt, prűtskölt alattad a szilaj mén; már az Olymp olajával kentéd halánté- kod, s kaczerkodni kezdted a fél-iste- nekkel, midő egyszer már nem tűrhete- tem a sokat, rád kiáltottam a közönség- előtt: szálj le Dolfi a nádparipáról ké- szen az étel, melyet mint ügyes szakács- betálsz saját készítményedként, Paul de Kook s egyéb kitűnőségek konyháján főtt. Szóval: Dolfi! esentél... irodalmi bünt követtél el!!

Más okot nem tudok kedves Dolfi a megemlékezésre; de ez elég ok lehet rá!

Egyébiránt kedves kis Hyéna, folytasd ezután is a genré, melyen haladtál, ez végtelentl tetszik nekem; de kivánatos mindenek felett:

az emberek iránt légy igazságos, nyilt sisakkal lépj ki a térre; oly kitű- nű vezér alatt, minő Kákay Aranyos, még lehet belőled valami, ha atyai szá- vát megfogadod s Paul de Kook s más növezetességek süteményeit a magad nove alatt nem árulod...
Ha Albach szavait kövted: „a földi élet oly rövid és keskeny, annál magas- sabbán álljon az ember benne.“

Ha — ki annyira imádtad Mózes tanát, a tiz parancsolatból legalább a hetediket megtartsad: — novellát ne lopj.

Mert lásd édes nádai! így lekopik rólad az „ezüst“ s mit szólsz hozzá, ha Pesten járva, ismerőseimmel keresünk és refrained visszakiáltjuk:
Hol van Nádai rezes?!..

ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítás.

Nagy-Kanizsa, aug. 31. Csekély szállitás következtében a termény igen kapós árú- ezikk, de mindamellett mi csak úgy jegyez- hotjuk áraikat, mint a múlt számban:
Buza 3 frt 20 kr. — 8 frt 40 kr. Rózs 2 frt 20 kr. — 2 frt 30 kr. Árpa 1 frt 50 -- 1 frt 80 kr. Zab 1 frt 5 — 1 frt 15 kr.

Kanizsa piaczi árai: Burgonya mérője 0 ft. 90 kr. Marhahus fontja 14 kr. Juhhus fontja 10 kr. Sertéshus fontja 18 kr. Új szalonna mássája 28 frt — kr Zsir fontja 36 kr. Lángliast mássája 11 ft 0 kr. Zsemle- list mássája 8 frt 00 kr. Kenyérliszt fontja 5 kr. Kukorizaliszt fontja 3 kr. Új bor itezéje 8 kr. Ó bor itezéje 16 kr. Sör itezéje 10 kr. Szilva-pálka itezéje

32 kr. Törköly-pálka itezéje 25 kr. Fagygyú mássája 16 frt. — kr. Öntött fagygyúgyertya fontja 36 kr. mártoti fontja 32 Szappan fontja 26 kr.

Kaposvár, aug. 26. Pár napon át jó osnk volt; a lég áthült némilleg, s most kellomos, a föld pedig eléggé átázott. Kukoricza és bur- gonyához most már — ha korán hidegek nem jönnek — nagy reményünk van, hogy jó ter- möst adnak. A sarjutjában kaszálják; sok helyen több lesz az előszónánál. Az oleség ily árak mellett kél; szóp buza 2 frt 80—95 kr. Közönséges 2 frt 60—70 kr. Rózs 2 frt 5—12 kr. Zab 1 frt 5 kr. Árpa 1 frt 35—40 kr. Kukoricza 2 frt. 25 kr. Egy zsák burgonya ideoi 1 frt. Egy motsoni való borju 4—6 frt. Egy öl fa 5—6 frt. Egy akó ó bor 4—6 frt. Egy mörő szilva 1 frt 25—40 kr. Kövér lud párja

4 frt. Csirke párja 25—40 kr. Sovány liba párja 1 ft. Róozo párja 40—50 kr. Káposzta- fej számra 15—20 kr. A lapkertek bñ ká- poszta-termést ígrnek. (m. p.)

Bécsi pénzfolyam augusztus 31.
5% metaliques 68.70; 5% nemzeti kölcsön 73.05; bankrészvényok 776.— hitelintézetli részvényok 174.40; ezüst agio 107.25; arany darabja 5.16.

Nyit postai.
Mohácsra: Az elmentett vételtől körülmény gé- toltja; sajnáljuk, hogy részt nem vehettünk.
H. S.-nak: Az izenetet vettük; hasonlóan küld- jük üdvözletünket; a morro jár ön, a levelekről ne feledkezzék.
W. K.-nak: Örvendünk „szárnycra kelésen.“ Mint irtak is, most már talán van idő.

△-nek: Nem tudjuk a levelet hova csimeszni; Pest vagy Bécs?
S. B.-nak: Az utolsó is kijött; most önön a sor.
R. P.-nak, K.-en: A mint bizonyos tudunk, közölni fogjuk önnek; szíves támogatására számolunk.
I. A.-nak, B.-a: Kaptuk az utolsó küldeményt is; majd lassan, lassan. Kérünk a régiögeköl más is, a mit közölhetünk. A R.-i gyűlés egy pár sor mlatt kösük; ha ezen segítöhetünk, úgy mielőbb jöni fog; szeretnénk önnek személyesen találkozni.
V. M.-s tanár urnak: Szeretnénk önnek levelet írni, hova utasítsuk?
„Egy előadás.“ Nagyon rossz. A mti becséről semmi, mindig a személylyel vesződik ön, a rossz fel- fogással. A „kävéházi jelenet“-et nem adhatjuk.
S. T. Kolozsvár: A levél elment aug. 19-kén; mi még mitsem kaptunk.
W. J.-nak: a pécsi levelet jövű számunk hozza.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

2813/1865 (1-3) ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polgári törvényezékének...

3004/1865 2-3 ARVERÉSI hirdetemény. Somogy megye polg. törvényezékének...

3913/1865 2-3 HIRDETMÉNY. Fodor József hozzájárulási lakós hitelteljesnek...

3039/1865 (1-3) ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polg. törvényezékének...

3077/1865 3-8 ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polg. törvényezékének...

3919/1865 2-3 Hirdetvény. Sardinecs János bodveczi lakós hitelteljesnek...

3130/1865 3-8 HIRDETMÉNY. Mayer János Kovácsmester Marczalliban...

3022/1865 3-8 HIRDETMÉNY. Pap Jánosné sz. Domokos Júlia hitelteljesnek...

3072/1865 (1-3) ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polg. törvényezékének...

3072/1865 (1-3) ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polg. törvényezékének...

3176/1865 (1-3) ARVERÉSI HIRDETMÉNY. Somogy megye polg. törvényezékének...

3911/1865 2-3 HIRDETMÉNY. Nagy János csökölyi lakós hitelteljesnek...

"APIS"

Állatbiztosító-bank Bécsben. A bank előjáróságának van szerencséje köztudomásra juttatni...

továbbá mindennemű mezei természetmennyekből álló készletekre, akár földel alatt álljanak...

A bécsi pénzszekrény gyárnok Wertheim F. és társának. Pest, 1865. aug. 13. Augusztus 11-én éjjel raktárunk fölvertett...

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr — Minden előfizető a tulajdonos kölesin könyvtárát az eddigi fennlévő föltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr, 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlések pedig, ugy minden levelek bérmontve a szerkesztőséghez küldendő; Kapovvárra.

A Somogy-megyei gazdasági egyesület őszi nagy gyűlését f. hó 26-kán délelőtti órákban tartja meg Marczaliban. 25-kén délután pedig az igazgató választmányának leendő gyűlése.

Jankovich László
elnök.

Hogy áll Somogymegye?

III.

A kukorica és burgonyatermésről még mindig csak hozzávetőleg szólhatunk: attól függ, milyen lesz az ős?

Május és június hó folytán a kapásnövények is elszomorították a gazdát: mert a burgonya a nagy szárazság folytán sokáig a föld alatt hevert, s kikelvén, semmiro sem ment. A kukoriczákat pedig a június hó közepén jött égi fagyok a lapokon — sok helyen — egészen tönkre tették; más vidékeken — hol a hideg nem volt annyira ártalmas — megsárgultak. Ritka határ került ki e csapat.

Ez utolsó, a legközelebbi kedvező időjárás következtében úgy neki vették magokat, mikép semmi kétséget nem szenved: ha szép meleg, hosszú ős lesz, jó középtermést várhatunk, általában véve; mert vannak gazdagabb talaju földek, vagy plane berkek, hol gazdag termés leendő.

A burgonyával nincsenek gazdáink így megelégedve mostanság, mert általában azt észlelik: úgy a sovány, mint a gazdag száraz alatt — más évekhez képest — kevés is, apró is a burgonya.

Az alsóbb néposztálynál egyik főbb őszi termék megyénkben a hajdina; melyre különösen nagy súlyt fektetnek a mennyiben kásának használják; abraknak, és hizlalni egyiránt kitűnő és a sovány földben is gyakran bőven terem; ára majd nem egy egész év folytán helybeli piacokon a kukorizációval, sőt sokszor drágább is, mint a múlt évben tavasszal, midőn 2 ft 80 kron is fizették mérőjét.

Most levén java virágzásban a növény is, szinte a jövő napok határoznak fellette; a mint most álnak, a július hó utóljáni, és a legközelebb történt események folytán, a legnagyobb reménnyel kecsegtetnek.

Ha ez a három termék, kukorica, burgonya és hajdina jól beütnek, ellensúlyozzák némileg azon hiányokat, melyeket az őszi termés okozott. Eladni való kevés gazdától kerülve, legalább a házat kisegíti a telettetést.

Mi a gazdaság egyik legfontosabb ágát, a takarmányt illeti, számos vidékről jött, összhangzó tudósításokból merítve, következőket írhatjuk:

Valamint az őszi eleségben, a Dráva vidéke volt ez évben aránylag legjobban megáldva, — a szénatermés is ott ütött ki leggazdagabban. Ezután a zse-

lenci hegységek közti völgyek jönnek; a Balaton és a Sió mellék.

Előszéna, általában véve a megyét még a közönséges szénatermő évekhez hasonlítva is, nagyon kevés lett.

Egy tudósítás fekszik előttünk a Zselic mellől, hol 30 holdon, 1000 □ ölével számítva holdját, lett 12 edény széna, 10 mázsát számítva egy-egy edényre. Különbben kitűnő fekvésű s jó erőben lévő rét.

Ugyaninnét 15 1/2 holdon 7 edény.

A Dráva mellől írják: jó lapréten 67 holdnyi területen lett 95 urasági szekér előszéna; a rét holdja 900 □ ölével számítandó; egy szekéren 15—20 mázsa.

Ugyaninnét: 22 hold rétemen termelt 41 koozi jó széna.

A Balatonmelléken vannak gazdaságok, hol a parlag réteknél 2—3 holdja adott egy szekér takarmányt a kitűnő laprétek holdja egy jó edényre. (Természetes, vannak egyes gazdák, kiknek pár holdnyi rétjükön itt-ott kitűnő termés van, s komoly számításba nem jöhet).

Sió melléken: 16 holdnyi jó minőségű és talaju réten = 5 szekérrel; 9 holdon 7 koozival. 132 holdon = 104 edénnyel 14—16 mázsát rakván egy edényre.

Egyes vidékeken, pár jókor jött eső elhatározó volt a jó vagy közönséges termésre, míg máshol híre sem volt a felhőnek. Azért szoros és biztos számítás nem tehetünk; de tán nem hibázunk ha azt mondjuk: hogy Somogymegye előszéna termése, általában véve: a közönséges termésnél sokkal alantabb áll!

A sarjatermés már jobban ütött ki; mert mind július hó utolján, mind aug. hó folytán gyakori és jó esők érték a réteket, melyek a fűvet gyorsan nevelék. De midőn két szekér takarmányt számítunk egy holdra, holdog években, a sarjut csak felére tehetjük, — így ha gazdag sarjukalászkok voltak is, az előszéna hiányt nem fogják pótolhatni kivált hol a vetett takarmányok is oserben hagyták a gazdákat.

Szalma nagyon is kevés lévén, nem a legrosszaszínűbb teleltetésnek nézünk elébe, s itt megint nagy kérdés: beültnek-e a répatermések? mert különben sok helyen a marha, ló és juhnyáj önmagát eszi fel a tavasszig!..

Ha még rá a tél hosszú és zord lesz, — kiszámíthatatlanok azon malheurök, melyek a legszámítóbb és rendezettebb gazdákat is ostorozni, pusztítani fogják.

R.

Jegyzőkönyv

a soproni kereskedelmi és iparkamara 1865. évi július 31-én tartott általános rendez üléséről.

Előül: Hillobrand Vincze, kamarai elnök ur.

1. A kereskedelmi miniszteriumnak közlése szerint, a következő szállító intézetek, u. m. a cs. k. szab. Duna-gőzhajózási társu-

lat, cs. k. szab. déli vaspályatársulat, a cs. k. sz. cseh-nyugati vaspálya, a Ferdinand-északi vaspálya, a Brünn-Rossitzi vaspálya, az első magyar Pozsony-n.-szombati vaspálya, az Aussig-teplíci vaspálya, a Gratz-köflaohi vaspálya, a Busch-tichradi vaspálya, az aust. államvaspálya, a dél-északi német összeköttetési vaspálya, tiszai vaspálya, Erzsébet-császárné-nyugati pálya és a Károly-Lajos-vaspálya, — az Oportoban küldendő austriai kiállítási javak szállítása iránt ugyanazon kedvezményeket engedék, melyekben a Dublin és Stettinbe rendelt kiállítási javak rószeltettek.

Tudomásul vétett, egyszersmind további közlésre elrendeltetvén.

2. A nagym. m. k. helytartótanácsnak azon felhívása folytán, miszerint a hazai selyemtenyészésnek előmozdítása ügyében, e kamara oly megbízható selyemtenyészőt hozna javaslatba, ki készen nyilatkozik a magas kormánytól beszerzett nagyobb mennyiségű legjelesebb fajú japáni selyemhernyó magból legalább is 50 latot tojásszaporításra átvállalni:

a kérdező iratok azonnal szétküldettek.

3. Olvastattott a nagym. m. k. helytartósághoz intézett, és a kamarával a központi terjesztés végett közölt azon rendelete, melylyel tudatja: mikép a pengő pénzre szóló bankjegyekből, dacára az 1858. év óta bevonásuk iránt többszörösen ismétlődött hirdetéseknek, még mindig majdnem 3 millió forint, ugy szinte a 10 o. é. fra szálló előbbi formájú (veres nyomatú) behívott bankjegyekből mintegy 30 millió forint van forgalomban. A szab. nemzet banknak bovallási kötelezettsége a behívott és pengő pénzre szóló bankjegyeket illetve 1867. jan. 1-én, a 10 frt o. é. 1858. jan. 1-től keltezett bankjegyeket illetve pedig 1871. okt. 1-én megszünik; így tehát a pengő pénzre szóló bankjegyekre nézve már közel áll azon ország, mely azoknak tulajdonosait mulasztás esetében az új bank-alapszabályok értelmében multhatlanul éri: a pengő pénzre szóló bankjegyek bevételei iránt már is a bankigazgatóságok kell írásilag folyamodni, a kérdéses 10 frtos o. é. veresnyomatú bankjegyek f. é. szeptember végéig minden bankpénztárnál elfogadhatnók, okt. 1-től azonban ezeknek bovallása is csak a bankigazgatóságokhoz intézett folyamodvány után lesz eszközölhető.

A keresk. kamara az általa képviselt kereskedői és iparos osztályt késedelmesség által magára vonható károktól megóvandó és általában azon célból, hogy az érdekelt közönség a bankjegyek történt behívásának tényéről a szükséges tudomást nyerhesse: nyomatott hirdetményt kibocsátani, és ennek a kereskedők és iparosok közti kiosztását, részint saját levelező bizottsmányai, részint pedig a tkts. hatóságok útján eszközölni határozta.

4. A bécsi ki- és beviteli társulatnak alapító választmánya tudatja, miszerint O cs. k. Apost. Felsőge f. é. június 23-án kelt legfőbb elhatározásával alapszabályait legközelebbben helybenhagyni méltóztatott, és kéri a kamarát, hogy a kereskedő világot vállalatának fontosságára figyelmeztetni és egyébkint működését pártolni sziveskedjen.

A kamara ezen vállalatnak világgkereskedelmünkregyakorolható fontosságát elismerve, a kereskedőséget megkereső társulatnak létre-

a kamarai kerületben megjelenő lapok, ugy nyomatott jegyzőkönyvi kivonata után figyelmeztetni határozza, egyuttal a netán kikérendő egyéb erkölcsi támogatásra, készségét kijelentvén.

5. A Bécsben székelő „Aust. iparosok egylete“ azon felhívást intézi a kamarához, hogy minden rendelkezésre álló eszközökkel, egy központi kereskedői és iparos közlegnek a birodalom szervezetébeni élethehívására működni sziveskedne. Miro válaszul adni határozatot:

A kereskedelmi és iparkamara egy a birodalom iparkamardi számára létesítendő központi intézménynek hasznos voltát és szükségét elismeri; mert a tapasztalat bőven tanusítja, hogy a kamarák működésének fel és alá kellő súlyt adandó valami hiányzik. E kamara már régen felismerte azt, hogy ezen hiányt csak a kamaráknak egymásközi tanácskozási pótolhatja, mely egyedüli eszköze volna annak, hogy az egy és ugyanazon ügyben egymással homlokegyenest ellenkező vélemények a közérdeknek megfelelőleg tisztuljanak és egymással kiegyeztessenek. Ezt felismerve, e helyről már több alkalommal a kamarák közös tanácskozásának ügye pártololag indítványba hozott; de ezen indítványainál más ozt szem előtt nem tarthatott, mint egy ausztriai kereskedelmi nagy gyűlésnek (Handelstag) létesítését, azon kötelezettséssel, hogy azon a kamarák magukat küldöttjeik által képviselgetni tartozzanak, mely gyűlés egy az előterjesztmények elkészítésével megbízandó választmányt állandósítsana. Az iparegyletek és gazdasági társulatoknak ezen tanácskozási részvétel, természet szerinti volna. Ha megkereső egylet a kamarának ez irányu törekvését részéről helyeslendőnek tartja, e kamara buzgó támogatásáról biztosítva lehet, a mint e kamara alkalmas időben ez érdembeni javaslatát a magas kormányának előterjeszteni is fogja.

6. A nagym. m. k. helytartótanács kegyes értesítvénye szerint a kamarának 1864-re szóló számadása átvizsgáltván, helyesen találtatott; egyuttal leérkezett a kereskedelmi miniszteriumnak számvivőosztályánál a fölterjesztett számadás alapján készített zár-számadás, mely teljes tartalomban, a mint következők hirlapilag közlésételni rendeltetott:

Zár-számadás

a soproni kereskedelmi- és iparkamara bevételei és kiadásairól az 1864. évben.

Bevételek:

	Egyenk.	Öszv.
	frt. kr.	frt. kr.
Pénztári maradvány 1863 végével		1037 37 1/2
A választóképesek pótlékjai		5657 61
Takarékpénztári betételek kamatokkal egyutt		2548 06
Öszvos bevétel		9243 04 1/2

	Egyenk.	Össz.
	frt kr.	frt kr.
Fizetések, napdíjak	3732 70	
Irodai kiadások	226 63	
Nyomatványok	868 20	
Könyvek, hírlapok és könyvkötési munkák	151 03	
Fűtés	133 65	
Világítás	22 14	
Pósta-bér	120 -	
Joggyak és minták lajstrom- zásáért	49 98	
Nem vélt kiadások	336 -	5640 33
Ehez az 1864. év végével mutatkozó pénztári ma- radvány		3602 71 1/2
Összeg egyenlő a bevé- telrel		9243 04 1/2
Csokoládó állapota:		
Hátralékos kamarai pótlé- kek		4418 13 1/2
Pénztári maradvány 1864. év végével		3602 71 1/2
Összesen vagy 1864. év végével		8020 85

(Végo köv.)

Nepnevelési közlemények.

V.

A magyar népnevelésügy külföldön.

(Vége.)

De csodálhatni-e ezt valami újdonság-féle iródtól, midőn egy Dr. Lüffler, érdemkeresztos lovag sat. „Geschichte des Pferdes“ cz. művében Magyarország legszebb méneseit „Mezochegies, Cabolna és Radantz Bukovinába“ teszi, vagy tovább, midőn Pécsot franczia lakosságával Magyarhon teljes közepére helyezi s német nevül (Flunfkirohen) falunak mondja; lovainkat pedig forspontnak nevezi, mely csak hasonlít a lóhoz, s kutya nagyságu. Ilyen egy német Dr. (tudor) alapossága. Azért mint mondám nem osodáalom az előbbit. Vizsgáljuk azonban tovább a „Neue freie Presse“

b) „Ha egyszer aztán a bűn útjára lépett, többé még a büntetésből félelem sem téríti le arról. Mi tán képtelennek látszik, mindazáltal igaz. Ha a bűnös állandóan megmarad a bűn útján, a jeles megyei biztosság szervezet folytán legtöbbször büntetlen marad, mi több, európai hirre van kilátása. Ha feladják, vagy bűnbánólag önmagát jelenti fel, nem hogy szóval és tettel megjavítanak, hanem sokévi börtönre ítélik statarium útján. Ily körülmények közt természetesen nem lehet kétséges választása. Vegyük még ehhez a magyar oszlosek durva jellemét, s megérthetjük ama lélektanilag kimagyarázhatatlan, de ismert jelenséget, hogy az emberek osupa jó kedvből a kastélyokat, csöfröket stb. fölperzselik.“ Ez még nagyobb tudatlanságot árul el az előbbinél, maga is képtelennek tartja azon elég gyönyörű állítását, hogy a magyart még bűn:etés sem képes a rossztól elriasztani. Jól látszik tudni, mi az a statarium s hogyan ítélik? A statarium jelentését pedig csakugyan tudhatna egy ország ténázása nélkül is. Sőt a magyart jellemezni is vakmerősöködik. Kastélyainkat pedig bizonyára mind szálmával földteknek látta a waggon ablakából, vagy talán még onnan sem, csak az augsburgi néni után fecseg, mert különben lehetetlen nem tudnia, hogy kastélyokat biz nem oly könnyű elhamvasztani.

Itt eszembe jut Pierer, ki „Universal Lexicon“-ában, tehát tudományos munkában, hol irodalmunkat ismerteti: Döbrentey „Régi magyar nyelvemlékei“, Bartay „Magyarország primásai“ s Valhot J. „Még egy szó a nemzeti színházról“ lyrai versekként, s „Kuthy Lajos“ Nagy Ignácztól regényként, és Vincze Paulin, mint női-ő Pauline Vincze emlitettek. Ez is a Presséjéhez hasonló alaposság. Sokat homályosan látnak azon a vastag szemüvegen át! Álljanak

itt a „N. fr. Presse“-ból idézendő sorok:

a) „A magyar nemzeti kormányveset segített e bajon. Mindenek előtt népiskolák javítása és szaporítása kivátnék. Az igaz, hogy 1860-ban fél milliónál több gyermek járt iskolába; de szám csak képzeletben él, mert leggyobb rész a gyermekek csak egy teli hónapot töltenek iskolában, s néha csak egy pár napot. 1860 ut nem igen szaporodott e szám, miután a német nyelv kiküszöbölésével az iskolábajlás haszna nagyon alászállt.“ Sz a mi szó, itt már találgat az ipso. Ugy látszik, jegyzőkeinek koholt része tallóbb és több igaz van benne, mint a mutatásában tapasztaltnak mond, de hogy a „német nyelv kiküszöbölésével a iskolába járás haszna nagyon alá szállt ezt én mondom paradoxnak.

Egyébaránt őszintén el kell ismerünk, hogy a népnevelésben mindhaladás mellett jól hátra vagyunk, de nem áll úgy ez a felsőbb, illetőleg középtanintézetekre nézve, s hivatalos ki mutatás szerint e tekintében Németország legműveltebb állama mellett son szégyellhetjük magunkat. Ugyanis Poroszországban 1863-ban volt 18,274,800 lélek; Magyarországon pedig 1857-ben tehát hat évvel előbb amannál, még a visszakapcsolott erdélyi részekon és a Muraközön kívül 9,580,576. Amott 143 gymnasium, itt 87; első helyen a tanárok száma 1977, másodikon 864; ott 41,724, nálunk 13,277, és 228 magántanuló volt. Hazánkban a gymnasiumok száma nagyobb, mert míg ott 127,190 lélekre esik egy gymnasium, nálunk már 109,465-re jő egy. Poroszországban azonban a gymnasiumok népesebbek, mert míg egy porosz gymnasium 292 növendéket mutathat fel, nálunk csak 155 tanuló számítál. De a mennyivel nálunk egy gymnasium kevesebb tanuló számára nézve előnyben a poroszoknál, tehát az arány kedvező. Bár ugyanezt mondhatnók iskoláinkról, kisebb nevelő intézeteinkről is, bizonyára nem kellene ily balítéletket olvasni önmagunkról!

SELLYEY BÉLA.

Hírek és események.

△ Biztos tudomás szerint város bírónk Wlassits Antal ur beadta lemondását, s mint halljuk a városi hivatalnokok köztis változás fog történni, de azt nem tudjuk, hogy valjon — több város példája szerint — megfog-e szünni a rendezett tanács? — annyi bizonyos, hogy városunkra teherként áll fenn, mivel osakis perek végeztetnek a helyett, hogy a város jobbletéről gondoskodandának.

△ Helybeli gymnasiumunk folyó évi november hó 1-én fogja százados ünnept megtartani, ez alkalomra hisszük, hogy a buzgó igazgató, ft. Könye Alajos ur közreműködése által egy bizottmány alakuland és oda működend, hogy ezen ünnepély minél magasztosabban tartassék meg.

△ Beszélük, hogy nálunk is ezeketió igénybe vételével akarják az addt behajtani: ezen kemény eljárás népünk közt végtelen sebet fog ejteni, mivel oly pénz szegény, hogy számtalan család alig képes a napi szükségletre, olosó áron megvehető élelmi szert megvásárolni.

△ A Kanizsa-sopronyi vaspálya első terhes vonala e hó 9-én induland Bécs-újhelyről és a délutáni órákban érkezik ide; 15-én pedig az első próbamenet, mely után nemsokára a közönség használatára megnyitattik. Adjá Isten, hogy honunkra és vidékünkre minél eredményesebb legyen.

△ Alig hogy a szálló érne kezd,

a köznép máris szüretet rebesget; orronótz igen kedvező volna, hogy ha a szállótermő megyék előljárói keménytilalmat boosájtának ki meghatároznak a szüret időjét, annyiból is, mivel az idő igen kedvező s egész oktoberig ellehet halasztani aztat, mert ha mennyiségre kevesbedne, jószágára dúsan hatna.

— A kozsthelyi gazdaszati tanintézet f. évi oktober elején megnyilik. A tanfolyam ugy a gazdasági mint az erdeszeti szakra két évig tart, s csak oly tanulók vétetnek belé fel, kik a gymnasiumot vagy a felső realiskolát bevégezték, a kik azonban az erről szöllo bizonyitványokat elmutatni nem képesek, az intézet tanárai előtt vizsgát kötelesek tenni, melynek eredményétől függ fölvetélek vagy visszautasításuk. Lakásról és élelelről a tanulók magok gondoskodnak; a tandij 10 frtba van megállapítva évenként. Ez intézettel gyakorlati földmives-iskola is lesz kapcsolatban, melynek növendékei földmivesek gyermekei lesznek, magában az intézetben laknak és kapnak táplálékot is, melyért évenként összesen 120 frtot fizetnek; ezek az intézet példánygazdaságában dolgozni is kötelesek, melyért azonban az illető tanyitványoknak 70 frt beszámítatik, ugy hogy ez által évi befizetése csak 50 frtra olvad le.

△ Muraközben a „Zalamegyei mezzei gazdaszati egylot“ az oktober hó elején megtartandó gyümöles kiállításra többféle előkészületeket tesz. Ajánljuk a közönség figyelmeben addig is e szorgalmas egyletet, míg alkalmunk leend bővebben értekezhetni fölöle.

△ Mult napokban egy 20 éves izraelita hajadon a barátok templomában megkereszteltetett.

△ E hó 9-én vittek egy helybeli iparos legényt az örök nyugalomra, ki mint szabadságos katona halt meg az itteni városi kórházban, a díszes gyászleánykakkal indult meg, utközben találkozott a szemlére kiküldött tábornokkal és a helybeli majorrall, kik midőn megtudták, hogy szabadságos katonát temetnek, a menethez csatlakoztak és megtevék a boldogultnak utolsó tisztelétét.

Kaposvár.

© Mult számunkban az ujdonságok és tározába több hiba osuzott be, melyeket ezenel helyreigazítottuk: Hajkó Gábor órgazda neve kétszer fordul elő hibásan, az így kezdődő sorok: „bár a művészet iránti rokonszenve“ stb. a boglári mükedvelői előadásához tartoznak. A tároza 2-dik hasábjában, 12-dik sorban „sub linire“ olvasd: stiblimre. A 3-dik hasáb 20-dik sora kezdetén „libának“ helyett olvasd: léhának. A 4-dik hasáb 9-dik sorában a „osak“ szó után kimaradt e szó „egy“, a 26-dik sorban „készen“ helyett „hiszen.“ Az 50-dik sorban „megtartsad“ helyett olvasd: megtartod.

* Folyó hó 3-án délután egy órakor nyitották meg a Rákózy-uduló mellett Freyztádtér főbérnök által építetett és Tóth János fogadós költségen bu torozott és rendezett új kávéházi helyiségeket a „korona“ fogadóban. Akár a tágas, valóban szépen rendezett, s a fővárosnak is díszéro való kávéházat, akár az új ebédleket nézzük végig, örömmel győződünk meg róla, hogy mind a főbérnök, mind a fogadós szép áldozatot hoztak a székvárosi közönség számára. Itt aztán el lehet mondani: minden kényelom és kívánni való meg van, csak ember és pénz kell! Este 8 órakor a nyári ebédle lott megnyitva zene, fényes világítás mellett, nagy közönség jelenlétében. Szívtünköl kívánjuk: hogy az illeto fogadós a sok fáradság és költség után arasson is.

* Egy iskolákat végzett, fiatal gazdasziszt kíván alkalmazást nyerni bármelyik

uradalom, vagy kisebb gazdaságban is, jó bizonyitványokkal ellátva. A magyar, latin, horvát és szerb nyelveket jól beszélő. Bővebb felvilágosítást adhat e lapok szerkesztőségce.

* A rothadásnak indult bojár miatt többen megkezdték a szüretet; hogy a bor még jó nem lehet igen természetos; s nem tudjuk, az által veszt-e a gazda többit, ha azon néhány fűrtöt veszni engedí, vagy az által, hogy rossz mustot szűrtven, borának hitelét rontotta meg?

* Nem rég Karád-Köttse-Csepel-Szolád vidékén akkora felhőszakadás volt, minőre eltes emberek nem emlékeznek. Az említett helységek alatti völgy egészen tenger alatt állt, s miután a leggazdagabb földek itt vannak a kukoricza, burgonyában sok kárt tett; a sarjuterme pedig egészben használhatlan. Egy gyermekélet is áldozatul esett.

* Miután megyénknek egyik élet-szüksége a jó utvonalak, melyeken a biztos és gyors közlekedés egyedül lehetséges, mindig örömmel emlékezünk meg minden kis mozzanatról, mely e téron történnik. Így örömmel halljuk, hogy az álladalmi vonalon Kaposvártól Kanizsa felő, Böhönye és Terebez közt ismét 8000 öl hosszú utat épitenek, s pedig Klinker-mód szerint. E tárgyban az árverezés e hó 4-én volt Kaposvárott, az álladalmi főmérnöknel felsőbb helyről jött utasítás folytán. Ugy halljuk, hogy a kiépítést kozsthelyi izr. vállalkozók nyerték el, mint legkevesebbért építők, s Sonheilt F. mint megyei Klinker utaink rendező építője, ki már közel 8000 ölnyi hosszú vonalat beépített; ki e ozeúra téglaházakat berendezett, számos munkást foglalkoztatván folytonosan; kindel az építendő vonalra nézve elég anyagi garancia van a biztosítékul fizetni tartozott 7%-on kívül is, — elütett az építéstől, mint kevesebbet igérő, ki a ozeleszerüleg és biztos jó építést az elütött áron, veszteség nélkül elvégeztette. Ha az áll. kérdésben ki épít oloszobban? nincs mit hozzá szólni a dolgozhoz. De ugy hisszük, az olosó építesen kívül más is áll kérdésben, miután biztosítékul lefizetett 7% messziről sem elégséges annak garantirozására, ha az ut rosszul építettven, a munkát újra kell kiadni s kezdetni az államnak, az t. i.: van-e elég szakértelem, anyagi biztosíték az illeto vállalkozóknál a letett 7%-on kívül? Ha igen! ugy Isten neki; ók lássák, ha megbuknak; ez esetben a közönség legfeljebb időt vesz, ambár ez is eléggé fontos ránk nézve, kik termékeikkel ez utvonalon Kanizsa felő gravitalunk. Reményünk van, hogy felsőbb helyenszokott szigorabb figyelembe vossik ezen körülményeket, mielőtt az építési árverést megerősítnék.

* A fénytűző hölgyek ellen Magdeburgban a fiatal emberek között rejtélyes összesszövetkezés létesül. A mult héten ott a legtöbb fiatal ember összejöött és „tizenhárom tanácsát“ alakítá, mely Magdeburg s ennek két mértöldnyi vidékéről összeir minden fiatal nőt, nem tekintve kellem vagy személyes tulajdonságokra, egyedül a hölgyek fénytűzése szolgálván e csalában vezérirányul. E névsor a „hét tanácsa“ elő torjosszettek, s oz mondja ki a nagy vagy kis átkot. A nagygyal sujtottak azonnal a vén leányok sorozatába igtattatnak be, a kis átok, melylyel azonban csak igen fiatal és igen szép bűnösöket szabad sujtani, csak egy teli idényre hat, de ezalatt az illetoól visszatart minden táncost. Az orényes szövettség minden tagja a „hét“ törvénszékének feltétlen engedelmességére van lekötölv. A „hét“ neveit“ csak a „tizenhárom“ önéko tudja s a „tizenhárom“ közül a szövettség tagja csak azt ismeri, ki a „hét“ törvénszékének parancsait szolgáltatja át neki.

TÁRCZA.

Osóka.

— Ballada. —

(Első pálya m.)

The most dearest blessing that Heaven can give
Is the pride of thus dying.

Moore.

„Hova letes? majd elfáradsz, Csóka, Csóka!”
„Mint kérdehet máma ilyet, jó anyóka?”

„Hej, futásnak miért eredsz Csóka, Csóka?”
„No kérdezzon semmit tőlem, jó anyóka!”

Gondba mélyed a kűszöbön jó anyóka,
Fut lihogva Budavárba szegény Csóka.

Kapu alatt fut a legény, — szegény árva!
Jó anyóka könyökről néz utána.

Lélekharang szava sir ki a toronybul;
Rossz eljött: óráttés belekondult!

Keresztet vet jó anyóka itt magára,
S eszébe jut: Csóka mért fut Budavárba?

Tápézkodik, recsegnek az öreg oszlopok;
Hej, most viszik vesztőhelyre vitéz Kontot!

Jó anyóka hasadt botján utnak indul,
Csóka ott fut a vár kongó boltjain túl.

„Helyet, helyet, jó emberek, esdve kérlek!”
Hej, könnyező Csóka elöl mind kitérneki!

Az őriszét zárt során megy, úgy tör által,
Szólni kíván utójára jó urával.

Bátban ott lép a vitéz nép, Kont elöttök,
Mind arczában, járásában még a főnök.

Viszik őket szent György gyászos piaczára,
A búss ember, zsarnok király parancsára.

Mármár majd a búss piacchoz eljutának,
Midőn Csóka ér nyomába jó urának.

Megkapja ott peremét az öltönyének,
S fölcsokogva megcsókolja — a hű lélek.

Bécsut venne, ha lehetne; úgy zörgő föl.
Néno rája, hogyha látna csorgó könyvtől.

Kont nyájasan nyújtja kezét apródjának,
Megragadja, s égő könyv rája árad.

S hej el sem is bocáítja azt mind a perzig,
Míg jó urát bakókézen al nem vesztiki!

Most lépelt föl a vérpadra Kont a bátor;
Megröndül az, s a királyi helyesátor.

Körül tekint, ásbainál harminca társa;
Daczosan int szór bakónak, — dolgot lássa.

Egy meztelen és a nézők szisszenése; —
Hej, a jósnak is vége, vége!...

Felocsúdik Ajultábol árva Csóka,
S odarohan, odaborul vitéz Kontra.

Átöleli térdelt a vitéz urnak,
Vérpezétes öltönyére könnyet hullat.

S oly lélekbe nyíló bus, vad siralma,
Megesik a királynak is szívó rajta.

Letépett a holt testről és előbe
Állíttatva vésdi a 5t nagy kegyébe.

„Megasorottem nagy hűséged szegény árva,
És e percetől im a király vess gondjába.

Apródim közt léssen helyed ifju, néked,
Ezentul egy lóra jár ki a hópénzed.”

Főlemoll fejét Csóka, s szől öképén:
„Bitang pénzért nem el... a hűségem.

Nem kell pénzed, nem kell kegyed, tartad magadnak;
És nem kellész te, csak disznó — én urannak!”

Főlbőszül a király erre, s intésére
Viszik szegényt, viszik Csókat pallos ére.

Sájt a hősér, odarogyik, föld színére,
S urával elegyedik össze vére.

Itt érkezik repedt botján jó anyóka,
Keresztet vet, soha!t egyet: szegény Csóka!...

Balaton-Füredi tárcza-level.

V. D. Tanár barátomhoz.

Balaton-Füred aug. 6. Nem tudom ugyan, hogy a szünnapok kedves perceit hol s merre töltöd jelenleg, — de ismervén lelked nomos vágyait nem kétlem néhány napot tőlőtől Sz. Mártonban is, — elképzelem lelked, hogy ott emereget: Pannonia ama hármás ormain, mely lánglelkű Czuczortok szavai szerint „fouáll nemzeti létünk emléksobza gyánát, honnan diadalmas örömben nózte, új országát, kaczagányos társival Árpád” — honnét a magyar polgárosodás, keresztény művelődés és vallás aranyapjának melongató sugari elsőben ömöltek szét szép hazánk kies határain! — Hidd el k. b. o jelentékeny történelmi szent helyhez 3 óv folyamán lezajlott sok kedves, és kegyeletteljes emlék csatol engem is; — hol az elvitatlan érdemök oly gazdag aknája oly dúshalmazza érlelt kiváltóság rendetöknek!... mert ha áll ama történelmi igazság, hogy a harozok zajától megrozozott muzáik a kolostorok esendes falai közt keresztok mindenkor monodéket, úgy áll kiválóan eme sz. helyre! — mely bölcsője, dajkája, istápa volt mindenkor az igaz tudományoknak. — Avagy nem hullattak o zokogva bánatos könnyeket a tudományok őszintó barátai akkor, midőn a joesphínismus vad hydrája joles rendetök életorón is halálos szobet ejtett?! — oh igit!... De a fejedelmi kegy csakhamar megörvondoztó a tudományok nomos barátait, midőn eltörölt rendetök új életet nyert eme parancs szavak közt, „d o c o t e.” — Es barátom ez idő óta joles rendetök a novolás szent esarnokában a méltó érdemök mily méltó színonalán áll, felesleges volna hosszasan bizonyíttatni: — hisz a fiatal nemzédöknök, a haza eme bússzako roményeinek kifejllett értelmiségo méltó hálát rebeg ezétt mindenha!

K. B. Füredon nohány napot töltök én is, mig ott valék a kedvözöltön időjárás miatt nem sokat élvozhettünk; — de másként is hidd el, Füred minden szigoru critica nélkül nom csakély kívánni válót hogy még magatán. Különösen rosszul osik tapasztalni azon tractourti egyodáruságot, melynél fogva kegyeszerölvo vannak a vendégek drága pénzért egy vendéglős kénye kedvo szorint tánczolni! — ott hol annyi vendég fordul meg évonkint, szükségos leondno, hogy a vorasonyek tágább tér nyíttassók! — egyébként legyon elég ezen rövid kis vonatkozat, mert hidd el kellometlen, és érdekebe ütközű dolgokat soha nem jó hosszasan ventillálni!

Visszajövet Veszprémnek tartottam. Ott éppen mégyel gazdasági gyűlés-tartatott. K. b. én nom tudom olgőgő üdvözölni az ily associátioik üdvös eszmőjét, mely által a cultura, industria, a tököly azon magaslatára emeltötek, mely egyedül nyuitt biztosítéket a népek anyagi jólétének!... Innét azon óriási erőfeszítés!... innét azon sokszorú ujjabb s ujjabb találmány, mint megannyi vívmánya korunk szollomi s anyagi productív haladásának!

Ismersz ugyan te K. b. hogy a czóltalan po-

lomidának soha barátja nom valék. Azért nom is ezen incidensből, hanem minthogy novom firmájához az I. T. hasábjain fut. Szabó Imre ur által oly politikai maxima köttetik, melyet tudtomra a publikus életben, vagy az irodalmi téren még soha nom formuláztam, az állíttatván ott, hogy az én elvom szorint ő is egészen váró helyzetbe tesszi magát, jónak és korszorúnék vélem tohát a jelenlegi politikai constellátioik közepotto ezen novemhez köztöltotbonozokos alá vonni, és eszmecsereként vagy ha úgy tetszik esz-mofuttatásként főt. Sz. I. urnak megmondani, hogy miro nézvo tessom én magam váró helyzetbe!

K. b. A nagyszorú kezdeményozások után — melyek tagadhatlanul történelmünk övp-lapjain örökro nagyszorú korszakot képeznek. — Várom én mindenok előtt, hogy a majdnom két évtizeddig tartó üdvöten, s az örököt kimorított experimontátioik után valahára Hazánk boros egén az alkotmányos élet tisztá napja ismét toljos fényében fog ragyogni!... de nyíltan kimoódom aztis, hogy a kivívandó nagy hordozéjú eredményekre nózvo, még nom vagyok képes magamban egészen elfojttani azon scopticus érzolmet, mely szorint nomcsak nom tudok egészen optimista lenni, hanem ollenkezőleg inkább pessimista vagyok! — Lám barátom ilyen lesz az emberi kebel, midőn megfásul a hosszan duló viharok nehéz csapásai alatt! — Igaz ugyan, hogy a sajtó fájdalmak mégos fullánkjai onyhülnök azon fejedelmi magas kegy által, mely minden tekintetben tagadhatlanul páratlan a 300 évon át tartó uralkodásában!... Igaz ugyan mint halhatatlan költönek Borzsonyi állítt. „Állz még állz szerötot hazám! nom dölt még alacsony porba fejed.” Igazak — a legnagyobb magyarnak ama ihletöltes szavai „Magyarország nom volt, hanem lesz.”

Igaz barátom mindezt de hasztalan! midőn a sürű osalattatások nehézkos ködfátyola borong a lélek nyugalmán! — melyen orvótt vott Chateaubriand memoiresajban olvasható ama életböccosséggel toljos nyilatkozat „Hors en religion je n'ai aucune croyance! — tudom hogy te erre ama fon-szégeson bátorító szavakkal fogsz válaszolni, melyek a háborgó tonger zajló hullámai közt hangzottak egykor „mit félsz ő k i o s i n y h i t ü!” — Nom látod-e proprio nota a bölcs fejedelem mily szent és igazságos érzolmet, mily atyai kegyes indulatot tanusítt irányunkba?!... Nom látod-e mily szilárd és rendületlen akarattal létesítt mindazt, melyen a nemzet jogos igényel, várakozásait, még az oly mostorkélt intriguák, és caballák közt sem szonvedhetnek többé hajótörésétt!... Ez érdombon egészen igazad van barátom, nom is attól tartok én, hanem félek nemzötünk életén ama pusztítva rágódo főregeitől, az átkos vizsálty és egyenetlenség-éttől mely szótét vonaloként húzódik át történelmünk övp-lapjain! és mely Hazánk gyászos sirját megásta Mohácsnál is!... Várom én azért a különféle politikai pártok összesimulását a tostvéries egyesülést és egyet-értésétt! mert megvagyok gyözödo, hogy nom szétzilált, szétforgácsolt, hanem egyosült erővel lehet csak alkotmányos életünk nagy munkáját befozogni!... Szivünk egyformán dobogjon, lelünk egyformán érozzen akkor, midőn az ország ezredévös jogairól, a haza közzogi viszonyainak rendezéséről van szó! mert rég megmondott már, hogy minden magában meghasonlott ország elpusztul!

Várom bölcs Fejedelmünk tanusítt kögyosségo, jóindulatának azilárd ornyedötilon tartósságát, nom különben őszintén kibökölésai szándéket hazánk összes népeitől.

Várom azon érottségi fokot, mely szerítt midőn alkotmányos életünk ifju haj-nala ujra fölragyog, s a 48-diki törvények érzolmetben homalyákat, köpviseleket válasszunk; oly szilárd politikai meggyözödo és higgvtt politikai elvökkel bíró qualificált jellemes férfitakat válasszunk, kik kizárólagosan — de ildomosan — a haza üdvét és boldogéját hordják nemes szívükön! kik nom politikai amphibiumok megtüdvánélni vizon és szárazon egyiránt kik nom szólkákasok, hanem megingathatlanul következot-sok! nom ha szükség ma vörös republikanuskok, holnap pedig ha szükség istonitőti az absolutismusnak, az előtt csuszó mázó állatok! kik rajongó gyormökként előrhotlon utopiák után nom sovárognak! kik a no továbbon tul nom hajtának! kik nom tessik a haza sorsát morész koczkára! kik mint a nagy Vashingtonnal Chateaubriand mondja: nom játszának könnyolmton avval, mi nom övék! kik fordo cosmopolitikus elvökkel tulnaturálva nincsenek! s azért mint Homor istenoi nom is akarják a világot egyeszoro bejárnit kik századunk geniúsát, a korszollemmel folismorto egyensulyt tartanak a józan ész postulatúmai, s az érzölző szívtulzott kívánalmi köztölt!

Barátom igaz ugyan, hogy a politika az exigentiák tudománya, de azért ol kell találnunk azon arany hidat, mely ölttünk az igoret földét föltárhajtja!...

Várom, hogy midőn parlamentáris életünk új dicső korszakok magnyílik, a Hónatyák szomo előtt fognak lebogni az örök igazság ajkiról lohangzott ama fonoséges szavak „adjátok meg a császárnak a mi a császáré, és istonnek a mi az istené!” — E szorint follomozhó a státus és az egyház közt viszony! hogy valamint a státusnak, úgy az egyháznak is vannak jogai és a mint az egyház nom kívánja a státustól, úgy a státus se kívánja soha az egyháztól elővölhotlon szent jogainak, intézményeinek, istoni elveinek, igaz érdekeinek könnyölmű föládozását!

Várom hogy nom fogják osztani Mirabeau azon veszéyes tanát, hogy „a politikának nincs morálja!” — Várom hogy az alliberálismus vastag örvo alatt a cultusok szabadságát, a paritás elvét nom foerják végleg to kig hajtani!... a felebaráti szoretot a vallási indifferentismus szellemében magyarázni! — Nom fognak azok közé tartozni, kikről a nagy franczia egyháznagy Dupanloup azt mondja. „Vannak emberek, kik a cultusok határtalan szabadságát, midőn század, minden nemzet, egyetemes, absolut, és köteles eszményvé akarnák tonni.

Várom a 48-ki törvények ildomos revisióját! a megyék megingatott autonómiajának integritásait! mert itt látok én legtoább garantítt óti alkotmányok megörzéséről s azért nomis tudok dicsöítöje, magaslatója lenni a mindonféle hajhászva korozott ujjabb s ujjabb zamatu kormányzati schabloneriáknak!

Várom én még sok más is! — de talán ugy is hosszúra nyútolvom — legyen tohát egyszero ennyi elég! egyébként hidd ol kedvo V. D. barátom, ha csak azok valósulának is, melyeket szilárd meggyözödoéből ugyan, de csak röviden per tangenem kifejtök, ugy erősen hiszem, hogy új alkotmányos életünk fénylő napjának jóteköny sugari alatt virulni fog mindaz, mi szent és üdvös, a hazára nézve!... Eljön a haza!!! Eljön a király!!! Isten veled a viszonttalálkozásig! barátod

UJLAKY JÓZSEF.

Gazdasági tudósítás.

Nagy-Kovács 1879. március 9. Az eddigi kecsögöttő renyó a terményét érdöklőbol megszönlnt, úgy a kőllő, mint hazánk piacain is. A vevők igen gyérűtket s az árak is 5-10 krral súlyedtek meörőnként:
Buzs 3 frt — kr. — 3 frt 40 kr. Rozs 2 frt 25 kr. — 2 frt 30 kr. Árpa 1 frt 40 — 1 frt 80 kr. Zab 1 frt 10 — 1 frt 20 kr.

Kesztyűs piaci árak: Burgonya mérőjo 0 ft. 90 kr. Marhabús fontja 14 kr. Juhbús fontja 10 kr. Ser-tőshús fontja 18 kr. Új szalonna mászája 28 frt — kr Zsir fontja 36 kr. Lángliszt mászája 11 ft 0 kr. Zsemliszt mászája 8 frt 00 kr. Kenyérliszt fontja 5 kr. Kukorica fontja 8 kr. Új bor itezője 8 kr. Ó bor itezője 10 kr. Bőr itezője 10 kr. Szilva-pálinka itezője 32 kr. Törköly-pálinka itezője 25 kr. Fagygyu mászája 16 frt. — kr. Öntött fagygyugyertya fontja 36 kr. mártalott font 32 Szappan fontja 20 kr.

Kaponyvár, szopt. hó 4. Ma tartott országos vásárunk egy volt a legnőposobbok közül, annak daczóra, hogy e napon a megyében többföld is voltak vásárok. A kalmárok majd egymást öttök; a marha- és lővászárnak végo-

hossza alig volt. Nem is koll mondanom, hogy a már majd megszokott mostoha anyagi körölmenyek közt vevő alig akad valamire; s a ki olhozza portékáját, olhajtja barmaidt, azon módon hazaviszi és hajtja; azt sem mondják neki: hozott isten! mellette egy szép napot vagy köttöt is olmulasztott, hiába!

Ha még sokáig így megy, országos vásár-jaink egészen hetivászárokká alacsonyulnak s arra jutnak a kalmárok és egyéb oladók, venni szándékozik; hogy cserélnek — bérolnek; kenderen foghagymát; borjun csiz-mát; eleségon czukrot, kávést stb. mert a pénznek még híretét sem hallják sokan, nom hogy látnák. Ha komolyan figyelemre vesszük: aggasztó körölmeny ez; kereskedelem, ipar pangásban; a hitel aláávsa s hiában fád a gazda, mert termékeit, vagy novelt barmaidt — ha csak elpazarolni nom akarja — nyakán kell tartani, senki meg nem veszi. A szorgalmat örekvési kedvet, őszítt tönkro teszi a pangás, eszökent hitel, pénztelenség. lly nagy tömegben láthatni a nép elkesere-dettséget szomorú arczát, hallhatni panaszeit, melyeket orvoslatlanul hazavisz a kunyhókba, romonyt, bizalmat vesztve. Ezek előrebocsátásával az árakról következőket írhatjuk:

A legszob, s fiatal igaz szarvasmarha párja kelt 200 frton; do ez ritkaság volt; vettök párját 160, 140, 100 sőt 90 frton is. Kéthárom éves üszű párja kelt 60-82 frton. Négy évesek: 90-100 frton. A jó és java időbeli tehén darabja 60 frt. De vettak 16ftől egész 50 frtjéig jó és szép teheneket, időszob korból. Esztendő borju 12-14 frt. Metszoni való borju: 4-5-6 frt.

A lovak hasonlólag alanti áron mentek; ámbár ezokból is szép keveset adtak el. 300 frtot érv lovat párban, keveset láttunk; adtak el lovak párostól 24-35-50-65-80 ftől egész 200 frtig. Jó nyomtató lovat lehetett venni darabját 10-12 frton.

Egy fojás kecske 6-7-8-9 frt.
Küvér sertvés darabja 28 frttől 60 frtig; a soványó 5-9-10-12 frtig.

A kövörűd párja 3 frt. 4 frtig; a ruczád 1 frt 20 frttől 1 frt 80 frtig. Cairko párja: 20-40 krig.

A zsir itezője 40-45 kr. Szappan fontja 20-22 kr.
Gyümölcs, zöldség nagyon sok. A szilva p. mőreje 80-90 krig kelt. Körtvéjő 1 frt 10 kron; almád 60-80 kron. Görögdiinyo

darabja 10-40 krig. Káposzta fojo 10 krtől 20 krig.

Egy fogas fohagyoma 70 kr. Vörőshagyoma 10-14 kr. Többnyiro a Duna mellől szállítva.
Nyorsbört keveset hoztak; ez is eszökent áron kelt. Eleség szinto kevés hozatik piacunkra, s mőreje, — előbbi jelentőségükhöz köpest 15-20 krral alább kél a búzának; a rozsd 12 krral.

(m. p.)

Bécsi pénzfolyam szeptemb. 9.

5% metaliques 68.40; 5% nomzeti kölcsön 72.75; bankrőszvőnyek 776. — hitelintézetőti rőszvőnyek 175.00; ezüst agio 107.10; arany darabja 5.19.

Nyílt posta.

M. P.-nek: A történelmi böngészőket adni fogjuk; kértünk olyan tárczacikkeket, melyek egy számban lefolynak; a közleletből irodalom és művészet köréből stb. stb.
Borsnak: Minden fertályban egyszer kondulunk meg, — ez nom járja.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből. A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyitott egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábon Petit sorért 1-ör 7 kr, 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap közlését illető minden tárgyat kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Lapunk szeptember—decemberi folyamára előfizethetni vidékre postán küldve és helyben házhoz hordva 2 frtért o. é.

Hogy áll Somogy megye?

IV.

Legközelebbi számunkban a lehetőségig híven számot adtunk már eddig betakarított termékeinkről. Ezekből láthatta t. olvasó közönségünk: hogy egy ilyen év magában véve is elég sújtó épen úgy gazdasági viszonyaink, mint háztartásunkra.

Ha itt már vége volna a bajnak?

Ha csak az volna a mi bajunk, hogy ez évben rossz termésünk volt, melyet majd könnyen kiheverünk, ha 4—5 boldogabb és áldásos év jön utána?

Akkor még azt kiáltanók: hála Isten! De nem így van ám!

Már említők egyik ozikkunkban, mikép a multból üzönnöl hoztuk át a terheket, bajokat, melyekhez a mostani járulván, csak súlyosbítá azt a közbetegséget, melyben — úgy szólván — valamennyien sinlődnék, a — szegénységet.

Hogy a patriarchalis régi gazdalkodásban földünk termőereje kimerült s itt-ott — a súlyosbuló terheket pillanatilag fedezni — erdőirtásokhoz nyultak, s nélkül, hogy sokan aránylag ültettek volna is, — ez tényként áll előttünk. Az új bányát aknásták, de a régieket javítani itt-ott el is feledék, s többen nem tehetők! ez is bizonyos.

Miért?

Mert nem volt soha elég pénzünk, kellőleg beruházni.

Hát nem is kaptunk a való fejében?

Nem ám! mert e másfél évtized úgy alásta a hitelt is, hogy még az sem bir pénzhez jutni, kinek vagyona tisztán áll a tehertől a telekkönyvben.

Aztán meg, ha megnézzük faluszerte a kisebb gazdaságokat, úgy találjuk, hogy az az instructiv, mely ezeltől 14—15 évvel volt e vagy ama jószágon, a haladó gazdasági törekvések, reformok és igényekhez mérve, nem hogy növekedett volna, hanem inkább fogyott; sok helyen meg egészen — elfogyott!

Okoztam tán tapintatlanságunkat? restségünket? könnyelműség vagy pazarlásunkat?

Nagy tömegben ezekre is vannak példák, de a nagy rész önhibájára nélkül veszi kezébe a koldusbotot!

Itt van egy 500 holdból álló gazdaság; a boldog időkben volt rajta 24 jármás ökör; 6 db ló 800 db juh; jó fejűs tehének. Most fele bérben van; felét pedig a tulajdonos türi-marja 6 sovány ökör és két még soványabb göbével!

Ott egy száz holdas gazdaság; volt rajta jó hat jármás ökör; négy ló; pár tehén. S most a birtok nagy részét felében mlvelik, a gazda pedig két

rosz ökrön maga is meg fogja az eke-szarvát.

Emitt egy nagy gazdaságban úgy leolvasdt a marha és birkastatus, hogy a gazda alig nyavalyog. Vége a ozimeres ökröknek, a selymes birkáknak.

Amott hire sinos a rideg gulyának; a szép tinóknak, melyekből az ekék mellé fogtak; a ménesnek csak emléke van meg!

Erro, a hajdani négy lovas két gyilkenczet ostornyeez.

Arra, az egykori két lovas számáron jár! . .

Itt, a ki két tehenet is fejt; most egy kesskét fejeget.

Tudunk községetek, hol a marhastatus 12 év alatt, jármás ökrök, tinók, tehének stb.-ben, 400-ról 200-ra apadt; 240-ről 160-ra. Egyes pusztákat, hol 60—40-ről 10—12-re szállt!!

Tudunk gazdaságot hol a juhtenyésztésre a sok legelő és takarmány miatt fő gond fordított, — s közelebb a birkastatus nagy része, üzérkézre került; nemes juhok bliktri pénzért! . .

Igy vagyunk sok vidéken — kivéve a vasut mentét — az ingatlan vagyonnal is.

10—12 év alatt legalább 30%-et esett a föld értéke. Hol 1850-ben 60—70 frt volt egy hold föld, ott most megveheted 30—40 frtért. 14—15000 frtot érő vagyont megvehetsz — sokszor árverezés nélkül — 6—7000 frtért. Nincs concurrens! üresek a zsebek.

Az igavonó marhák száma évről-évre apadóban levén, természetes, hogy a föld értéke is oszkenik; a kellő javításokra senki sem gondolhatván.

Ez főbb oka ozikkunk elején már említett hátránynak: hogy sokan a régi, olhasznált földeket nem javíthatják.

Igy évről-évre fogy a gazdasági tényezők három legfőbbike: az a l a p, álló és forgó tőke! . .

Önmagunk vagyunk-e okai?

Oh nem!

Oka: a birtok termőerejéhez, az ipar, kereskedelem és a kereseti források állásához aránytalanul kivetett adóz-tatás!

Szóval: a rendkívüli adó — s ohhez egyéb terhek is járulván — ezik meg az instructiót, mely egyik házi szentsége a gazdának, mert ez után adja a föld „anyagi mindenét“.

Ez az oka holységek és egyesek elszegényedésének; melyet azért tárunk fel, panaszlunk el híven, hogy lássa a jelenlegi magas kormány a bajt, s mivel szilárd akarata is, gyógyítsa a sebeket rajtunk.

Olyan mélyek e sebek, hogy tovább nem ignorálhatók; ha igaz az: hogy szellem és anyagilag hatalmas népnél lehet csak hatalmas kormány.

Egy-némely bécsi centralista urak annyira elárasztottak bennünket néhány év alatt az alkotmány malasztjával, al-dásaival, hogy tetőtől talpig koldusok vagyunk!! . . . R.

Jegyzőkönyv

a soproni kereskedelmi és iparkamara
1865. évi július 31-én tartott általános
rendes üléséről.

(Vége.)

7. A magas cs. k. kereskedelmi miniszterium beadván Párisban az 1867. évben tartandó világtárlatnak osztályozási rendszerét — határozatott:

(Miszorint a kamarai kertületben létező iparosok és gazdaságok, nyomtatásban kiadandó feliivással már most figyelmeztessenek, ezen kiállításra azokat egyszersmind felszólítván, hogy ezen, hazai iparunk és földmivelésünkre főfontosságú versenyben minél számosabban és terjedelmesebben részesüljenek termékeikkel.)

8. A nagyméltóságú magy. kir. helytartótanács közli a kőolaj (petroleum) használata, elhelyezése, raktározása és szállítása iránt, Pest város tanácsa által készített s helyben hagyott szabályzatot, tudomás és lehető használat végett oly megjegyzéssel, hogy ezen szabályzat 7. §-ának b. és c. alatti pontjai, továbbá a 9. 10. 11. 12. és 13. §-ok miután azok a külkereskedést érintik, azoknak a biradalom többi tartományabani közzététele szükségos leend. A hivatkozott §-ok tartalma a következő: A hajó vezető vagy tulajdonos köteles:

7. §. b. betű a hajó (mely t. i. tisztítatlan kőolajjal megrakva) mindkét hosszoldalán vörös színnel bomázolt fatáblát alkalmazni, melyen legalább 8 hüvelyk magas és világosan olvasható fekete betűkkel a szó „tüzveszélyes“ kitéendő.

c. betű a kapitányságnál arról jelentést tenni, hogy a hajó vagy uszómű tisztítatlan kőolajjal hoz, avval megrakadni fog, vagy azt Pestre szállítani fogja, mely esetben annak mennyisége is bevallandó. — A gőzhajókra nézve magától értendő, hogy a kőolaj csak a teherhajókra szállítható.

9. §. Tisztítatlan kőolajjal megtorhelt vagy megrakandó hajókön tüzet csinálni, gyertyát gyufát használni vagy dohányozni nem szabad. Oly hajók torhelt leveleiben, melyek kőolajjal megrakvák, a terhek mint kőolaj különösen megjelenendő.

10. §. A tisztítatlan kőolaj szárazon szándékozott szállítása külön teherlevelekkel történendő, melyeken a szállítvány neme különösen kiemelendő.

11. §. A tisztítatlan kőolajjal megrakott társzerekre más gyűlékony vagy eldurranó tárgyakat felrakatni tilos.

12. §. A tisztítatlan kőolajjal megrakott társzereknek befűdött térokbén vagy fészorokban felállítani nem szabad, s ily szerek szabad ég és megfelelő felügyeletelathagyandók, s mindkét oldalon vörös és „tüzveszélyes“ felirású czédelakkal ollatandók. Ily társzerek vezetőknek, s az azokat notán kisérő embereknek a szerek közölsében nem szabad dohányozniok. Ugyan ezen rendszabályok a kőolajnak hajóból szekerre vagy raktárba való átszállítására szolgáló gőzkocikra nézve is érvényes.

13. §. A kőolajnak vasutoni szállítása csak jószág- vagy tehervonatokkal engedtetik meg; éjjel meginduló vonatoknál a tisztítatlan kőolajot oly kocsikra, melyek lámpákkal ollatvák, felrakni nem szabad.

(E határozatok tudomásul vétetvén, azoknak a nyomtatott jegyzőkönyvi kivonatban való további közzététele elrendelitetett.)

14. Olvasattak a kebelbeli iparos szakválasztmányak — a Ródönben, Pinkafön

és Veszprömben alakulóban lévő ipartársulatok alapszabályairól beorjesztott jelentéssel:

(E jelentésekben foglalt észrevételek és javaslatok határozottá emeltetvén, azok értelmében a nm. magy. kir. helytartótanácsához intézendő felterjesztések elkészíteteni és felküldeteni határozattak.)

15. A vegyes választmány a baranyamegyei Egorágh községének vásárongedély miatti folyamodványa felett azon véleményét terjeszté elő, miként méltányolta az illető megyehatóság felterjesztés indokait, folyamodó községnek egy évenként július havában Sz. Margit napján tartandó országos vásárnak engedélyezése, egyedül a mezőgazdasági forgalom érdekében a magas országos kormányzóknál javaslandó lenne. Valamennyi kért vásárnak megadását azonban nem vélné jóknak, mert a kézmű ipar ama vidéken alig van képviselve, nagyobb iparos vásárok pedig Mohácsán, Pósváradon, és Siklóson amugy is tartatnak; és mert Egorágh község elszigetelt fekvése, és a vidékbéli rossz közlekedés soha élénkbb forgalmat nem reméltetnek.

Ezen előadvány felett kifejtett vitaközásban kiemelve lön, hogy a vásárok engedélyezése csak a közforgalmi és kereskedelmi szempontokból lévén pártolható: miután pedig a jelen esetben a forgalom emelőse nem reményelhető, a tárgyalt kérvény tagadó véleménnyel lenne a magas országos kormányzóknak visszatértesztendő; mely nézet többségileg határozattá emeltetik.

Szinto ezen választmány, Légrad mezővárosnak azon kérelmét illetőleg, melylyel vásárájának szaporításáért esedezik, jelentésben kinyilatkoztatja: hogy folyamodó község 8 vásárra való szabadalmat amugy is birván, és mivel a mégis kért 4 országos vásárt — a mint folyamodásában tartozkodás nélkül kimondja — a községi jövedelemnek emelőse céljából óhajtja kinyerni, mely indok a közforgalmi és kereskedelmi érdekekkel semmi közösségben nem áll; — a kérvénynek megtagadása lenne a nagym. m. k. helytartótanácsnál javaslatba hozandó.

Elfogadattott, — és az ez érdemben teendő felterjesztésben mégis megjegyezni határozattott: miszesajnálattal azt tapasztalni, hogy a kereskedelmi, illetőleg vásári forgalom iránt mindedig helyes felfogás népgazdasági szempontból a család ki nem fejlődött; a vásárok szaporítása okszeritlenül gyakran oly községek részéről kérérik, melyek sem forgalmi uton nem fokszenek, sem pedig a vásár tarthatának egyéb kellekeivel nem birnak. Tapasztalás szerint, mint azt bárki könnyen szemlélheti, hirnevész piacok, a közlekedési eszközök szaporítása és az ez által változott kereskedési irány miatt, jelentőségükből mind inkább vesztenek; kedvezőtlen fekvésű vásárok pedig a közigazgatásnak nemhogy előnyére, de inkább kárára vannak, a mennyiben t. i. a vevő a kívánt és keresett cikket nem találja, az előadó pedig áruit csak gyéren értékesítheti, és így mindkét részre

T. szerkesztő ur!

Az őszi szünnapokra hazajött tanuló ifjuság egyetértő a helybeli ifjusággal mult aug. hó 19-kén egy szinéladási estélyt rendezett, adván a „hórfogóra” és „A fővőny” vig darabokat minden belépti díj nélkül. Sikorultván pedig ezen darabok előadása, a műkedvelő fiatalok azon szép gondvlatra jött, hogy csekély tehetségével talán valamely jó ügynek is használhatna, s többektől buzdítva, de különösen a helybeli kegyes uraság P. Inkoy József ur 3 naga által anyagilag is pártolva, egy újabb szinéladási estélyt rendezett; összekötve táncpestélylyel. Ezen estély f. szept. hó 2-án a fentnevezett uraság Iháros-berényi angol kertjében az orro igen alkalmas üvogházban, a kaposvári gymnasium javára, nagyszámu és díszes közönség jelenlétében megis tartott; adtván 1-szor „A vigjáték”, vigjáték egy felvonásban, írta Kisfaludy Károly, — szereplők voltak: Udvardy M. földesur; Skopal Forngs. — Elok: Gallubich Dénes, Klára; Rubasuczuk Matild, Udvardy gyermekoi. — Váry Klára kisasszony; Bauss Hermin. — Váry L. kapitány; Bauss Sándor. — Póli; Skopal Róza. — Kapitány inasa: Skopal Andor. — Tamás, Udvardy inasa: Bauss Forenoz.

Ezután szavalt Gallubich Dénes, a Kart-hausiból egy töredéket. (15—18. lap.)

Ezután adatott „Mátyás deák”, vigjáték 1 felvonásban, szinto Kisfaludy Károlytól. Személyek voltak: Ugor László, főispán; Bauss Sándor. — Orszai, leánya: Gogl A. — Kántor: Váry Elek. — Kisbiró: Bauss Forenoz. — Matyas deák: Hajas Péter. — Egy paraszt: — Vadászok. Nép. Belépti díj 50 kr., gyermekekért 20 kr. oszt. ért.

Ennyiből állott az estélynek műkedvelői és mondhatom nemesebb része, — igen, nemesebb részelt mert látni az ugyszólván még gyermekarcokon nemes kifejezést azon örömmek, melyet leírni nemis, hanem csak érezni lehet akkor, mikor az ember valakivel jót tesz, és mikor az ifju büszkén kezd sejtetni magában azon szellemi öröt, melylyel a szűkebben szenvednek már is néhány fillért adhat és majdan egykor hazájának boldogságát segíti előmozdítani.

Végo lévén a szinéladásnak, föltárattak az ebédlővé alakított terem ajtai, melyben ámbár csak hideg ételokkal és italokkal, de a helybeli gazdalasság által egyesült erővel gazdagon megtraktált asztal kínálkozott az erre meghívott és vele meglepett 70—75 személyre menő vendégseregnek, mely a vidék intelligentiájából állott. — Az estebéd vígan folyt, közzseregetben álló plóbanosunk. T. Császár Antal ur mindenek előtt poharat emelt Nagyságos Pallini Inkoy József urért, ki mint minden szépnek és jónak általánosan elismert buzgó pártolója, ezuttal sem mulasztá el ezen jótékony özőlu estélyt anyagi áldozattal is előmozdítani, és a kinek ugyszólván egyedül köszönhetjük jótékony cérlunk kivihetőségét, — erre hangos és szünni nem akaró éljonzés tört ki, s mit csak is Körmondy János urnak fölköszöntése csillapított le, melyben poharat emelt kedves Somsichunkért mint a kaposvári gymnasium teremtőjéért, mire újra és újra éljen haragott.

Végo következett a táncz, tartván világos reggelig. Eredményo pedig törekvésünknek csak ezen 45 frt, melyet idemellékelve a tktetes szerkesztő urnak azon kéressal küldünk be: legyen szives azt a kaposvári gymnasium pénztárának mint az iháros-berényi ifjuság által nyújtott segélypénzt átadni; csekélység ugyan, de mindenünk, mit adhatunk.

Az ifjuság nevében*)
BAUSS ZSIGMOND.

A járvány vérhasról.

A vérhas járványkép uralkodik s nem kimél senkit, csecsemöt, ölemedottét egyirant megtámad. A ki ma vigad, az holnap a hasmonásról, holnapután pedig a vérhasról lepothotik meg. Móg a pipere asztal körül is megfordul s így a legszebbeket hozza mozgásba.

A meghülés, az öletrondi hibák, különösen a rozsz éretlen gyümölcsnek, az ugorkának, a dinnyének, a rozsz tojnak, rozsz sörnek evése, ivása, indokálul szolgál a vérhasnak. A bőséges epképlet is egyik fő tényezője. Tapasztaltam, hogy a mely évben a gyümölcs, a dinnye és ugorka bőven díszlik, abban a járvány-vérhas nem marad el. Sőt még

*) Mídon a tisztelt levélírónak köszönetet mondanánk, nem mulasztathatjuk el, legnagyobb örömmünkkel nyilvánítani annak tudatán: mikép megénk biztos jövőre működő ifjusága, még a munka utáni phendőro szánt szünnapokat is arra használja fel, hogy a nevelés ügyének buzgó áldozatát tegyen le az oltárra. Nemesen lojpa meg a pihenés idejét! Ajánlják a jó példát megszerző fiataloknak figyelmébe. Mennyit üres idö van, melyet a jó ügynek szánt szolgálatokkal értékesíthetünk; a pénz illetéi kezébe szolgáltattuk.
B szerk.

csak idővesztés és költözés járul. Ezzel nem kívántatik tagadásba vétetni a kedvező fekvést és a kívántatott előfeltételekkel bíró piacoknak a vásári forgalomra jövőben is gyakorlandó jelentősége, de ép azért az új vásárongedélyezéséknél nagy óvatosság lesz szükséges, nehogy az országnak nyújtandó előnyök helyett, a közgazdászati károsító viszonyok idéztesseken elő.

17. Ismét a vegyes választmánynak, Baranyamegyei Laskó község vásár engedélyt kérő folyamodványa felett felolvasott jelentése oda nyilatkozik; hogy, miután t. Baranya megyének az érdombeli f. évi június 10 év 1542. sz. n. kelt, és a helyzetet érdemileg méltányló folterjesztése a vásároknak ama vidékeket szaporítását szükségesnek nem mondá, és így a jelentést tovö választmányának móg mult évi július 24-kén ez ügyben már kifejtett véleményével egyetért; — ennélfogva folyamodó községnek körvényötől olmozdittatását véleményezi, — azonban t. Baranyamegyének a Laskón már tartatni szokott vásárok egyikének a nyári időnyrono talán szándékolta áthelyezése iránt kifejezett nézetét pártolhatatlan tartja.

A vásárszaporitást érdeklő tagadó vélemény elfogadtatott, de a vásárok egyikének áthelyezését illetve, több oldalról ellenvélemény merült fel, különösen kiemeltetvén: hogy a mezőgazdaszat termékeinek forgalma tavasszal és ősszel, mely időszakokban Laskón két vásár esik, legélénkebb és a nyár ez érdemben csekélyebb jelentőségű, akára másik vásárnak átvevése; — mely nézet a többséget kinyervén, határozottá lön, — elnök urnak azon kérdésre pedig: hogy nem volna-e talán a nyári időszakra egy harmadik vásár javaslandó? — egyhangulag tagadó válasz adanott

18. Móg is olvastatott ugyan a vegyes választmányának, zalamegyei Karmacs községnek vásártarthatási engedélyt kérő folyamodása iránt adott azon vélemény jelentése, hogy azon oknál fogva, mert, mint a t. Zalamegyei hatóságának ez érdemben tört folterjesztésben is kiemeltetik, a vásári forgalom ama vidéken — a Keszthelyen, Szántón, Szt.-Grotton és Z.-Apátiban tartatni szokott vásárok által kellőleg számba véve van, folyamodó község a kért joggal annál kevésbbé lenne felruházandó, mivel Karmacs forgalmi uton nem fekszik, kereskedése és közműipara nincs.

E vélemény helyeseltetvén, a nagymlyu m. k. helytartótanáchoz teendő jelentés ez értelműen fölterjesztetni rendeltetett.

19. Végre olvastatott koberbeli titkárnak a f. ó. május 31-diki végzésével a Rába folyó szabályozása és hajózhatóvá tétel ügyében, ezen esetleg létesítendő vísi uton roméhető forgalomnak megállapítására elrendelt adatgyűjtés iránti eredményről előterjesztvényt. E szerint az adatok szolgáltatása végott megkeresett 30 községből csak 12 válaszolt, 18 hat és pedig ezek között a leginkább adók, u. m. Győr, Pápa, Marozaltó, Sárvár, Körmend Molnári o választásával még hátra van, a mi a kérdések ügy fontosságát és horderejét tekintve, annál sajnálatosabb, mert ezekről várhatók leginkább használható adatok, miután azokban a kereskedés jelentékeny és feltehető, hogy ezen piacokonki üzletférsnek a forgalmi viszonyokat ismerve, leginkább képesek lennének a Rába vízén várható forgalom helyes kiszámítására. Az eddigi adatgyűjtésnek egyedül eredményo az, hogy az érkezett iratok szerint a szűnyegro hozott torvezott általános helyeslésében részesül, és hogy a Rábanak hajózhatóvátétel Győrtől Molnáriig — mely utóbbi hely a Sopron-kiszszai vasutvonulnak megnyíltával állomási helyo leendő — nem csak kívánatos, hanem a fargalom és népgazdaszatra nagy előnyöt lenné, és hogy a hajózhatóvátétel talán a Gy.árdig is lehetö. Mivel pedig ezen előnyök a nagym. k. kir. helytartó tanácsától nyert megtisztelt feladatnak megoldására előnyös, előterjesztő körri a kamaráson t. — épéseket megszabni, melyek k. — — — — — nek beszerzésére vezosselek, — — — — — okkét a magas országos kormányzóki megb. — — — — — ak, ugy az ügy érdekének elég tisztességek.

Horszabb eszmecséro után azon körülményrel fogva, mert ismételt írásbeli megkeresések alig eredményeznének kedvező sikert, és mert az ügy kiváló fontosságánál fogva a fölkiadvánt adatoknak kinyomozása

csak avatottsággal és óvatossággal megoldható feladatot képez: — koberbeli titkár Gy.ör, Marozaltó, Pápa, Körmend, Sárvár és Molnáriba kiküldetnihatározott, azon utasításal, miszerint ezen helyeknek jelesbb kereskedőivel és egyéb a forgalmi viszonyok iránt felvilágosítást adható egyéniségekkel értekezve, a számszerinti adatokat kinyomozni igyekezzenek, s ezeket érett megfontolással megválogatván, kiküldetésének eredményét jelentésileg bemutassa. Egyuttal neki meghagyatott, magát a lehetőség szerint az illető vidékbeli nagyobb földbirto-kos osztálylyal érintkezésbe tenni, ez uton is becses felvilágosításokat remélhetvén.

20. Befojezésül elnök ur következő írásbeli indítványt ad elő: Az 1850. mart. 26-án kelt ideiglenes kamarai törvény szerint, nemkülönben a kamarának fonsóbb helyen megörösíttetett választási rendjéhez képest, a kamarai tagok fele minden másod év végével kilépévn, helyük új választás által pótoltatik. A jelen kamarai 1864. január 26-án alakulván, a hivatkozott szabály értelmében tagjainak fele f. ó. december végével kilépno, és addig a pótválasztás eszközöndö volna. Tokintve azonban, hogy a koberbeli hivatalos személyzet a jövő évben készítenő iparos statistika, ugy az 1863—1865-diki időszakra leendő viszonylatos följelentésnek kimunkálásával a jelen és jövő évben teendővel túlhalmozva leendő; — ennélfogva azon indítvány teszi miként a kamara határozzon a nagyméltóságú m. kir. helytartó tanáchoz intézendő oly fölterjesztést: hogy most tisztelt magas kormányzóka a jelen év végével kilépéndo tagoknak pótválasztását olhalszítani, és a kamarát mostani összeállításában mind addig meghagyni méltóztassék, míg a fenemlített munkák elvégzöve leendének, és így a rendszeres hivatalos személyzet képosíttetik, a választási munkákat olno-rejével teljesíteni.

(Ezen indítvány elfogadtatván, az illető fölterjesztés elkészítésével a koberbeli titkár bízott meg.)

A protestans egyház kölcsönös biztosítási ügyében kiküldött s Miskolczon összeült bizottmányának alapszabályterve, egyházbiztosítási önévedegylethez.

(Folytatás.)

III. Fejezet.

Az egylet szerkezete.

11. §. Az egyletet a következő közegok névszerint:
 - A) a közgyűlés
 - B) a választmány
 - C) az igazgatóság képviselik, és ugyan ezek vezetik a társaság saját üzletét is.
12. §. A közgyűlést az abban személyesen résztvevő tagok alkotják ez áll a követközökből:
 - Egy elnök,
 - Egy alnök,
 - Egy tollvivő;
 és a minden egyház körületből o czólrá a központi hivatal szökhelyére delegált tagokból. Szavazati jog csak személyesen vagy orro meghatalmazott megválasztott más kerületi képviselő által gyakorolható.
13. §. Rendes közgyűlést évenként egyszer fog tartatni nevezetesen:
 - Hóvan napon.
14. §. Rendkívüli közgyűlést a választmány többsége tarthat sőt köteles ezt összevívni valamányszer ezt az illető hatóság elrendeli; vagy az igazgató szükségesnek találándja, vagy valamelyike az egyház körülotoknak vagy egyház megyéknek írásban kívánja.
15. §. Ugy a rendes mint rendkívüli közgyűlés összehívása 4 héttel előbb a tanácskozomány tárgyainak közzétételo mellett az egyház és iskolai és a magyar hivatalos lapban közzétételt hirdetmény utján történik, mi egyszerűsemint az illető hatóságnál is bejelentendő.
16. §. Hogy a közgyűlés jogérvényos határozatot hozhasson, a szavazat képes tagok számbának fele része kell, hogy jelen legyen. Ha o szám elnem éretnek, akkor 5—6 héti időközrel új közgyűlés megtartása rendelkezendö el. Egy ily másodizben összehívott közgyűlésnek határozott hozattali képossego ninosen somkinemű határozott számához a szavazatoknak követö, mindaz által csak oly tárgyak felett hozattatik határozat, melyek a korábbi programban kitűzve voltak.
17. §. A közgyűlésen az elnök egyesüloto

elnökül ennek akadályoztatás esotöben az alnök, és ha az is akadályoztatnék, akkor a közgyűlés által megbízandó egyik választmányi tag fogja az elnököt helyettesíteni. A joggyöknyvet a társulati tollvivő vezető. Az elnök vezető a tanácskozást és rondell o a szavazást. A határozatok általános szötvösséggel hozatnak, mit szükségesképen szavazatok által kell constatirozni. Egyenlö szavazatok esotöben azon nézet emeltetik határozatá, melyhez az elnök járult. A közgyűlés körébe tartoznak minden felmorülhető tárgyak, különösen az igazgató választmány jelentésének tárgyalása a mérleg és számvétel megvizsgálása. Ez novezi ki o czólból egy 3 tagu számvizsgáló bizottmányt, mely jelentését a jövő közgyűlésnek terjeszti be, továbbá ezt illeti az alapszabályok megváltoztatása, a fölölég fölötti rendelkezési jog. A közgyűlés választja meg az elnököt és a választmány tárgyait, ez szabja meg a követöndö irányt, az oljárast a kezölésre; neki van kizárolag joga az évi járadék meghatározására, s notalan kivetéséoro. Elébe fellobb vitt ügyeknél intézkedik, dönt vagy ítél, ő határoz fekvő vagyonnak vásárlásánál és évi joggyöknyvet minden ökmányival minden résztvevő egyháznak megköföldeni köteles. A közgyűlés által hozott határozatok minden tagot egyaránt köteleznek, akár jelen volt azok hozattalánál, akár nom. A társulat elnökü és alnökü 3 évre választatik meg.

IV. Fejezet.

A választmány.

18. §. A választmány az egyletet kifölö és befölö képviselő közeg. Ez a közgyűlések teljhatalmazottja mindazon jogokkal, melyekhez különben különös hatalmazványok kívánatnak meg. Ez fogenatosítja a közgyűlés minden határozatát.

A választmány vezető az egylet összes ügymenetelét s fölölügyeletet gyakorol az igazgatóság és minden hivatalnok felett. E végböl körébböl egy 3 tagu szűkebb választmányt novezi ki, mely felvétva az igazgató melletten van folytonosan ugy, hogy szűkség esotön az igazgató azzal értekezessen és hogy annak viszont mindent jelentheszen. A választmány tart havi vagy 6 héti ülésüket, előforduló esotökben intézkedik a szűkséges kiadásokat olrendeli, a havi és évi számadásokat előlogosan megvizsgálja, a pénztár fölöt öröködi, s annak deiglones gyümölcsözötéséről intézkedik.

Tagjai az elnök, alnök a titkár vagy tollvivő, az igazgató és 12 választmányi tag.

A választmányi tagoknak vagy az egylet szökhelyön, vagy annak közelében kell lakni.

Érvényesos határozatnak hozattalára legalább 5 választmányi tagnak jelenléte szűkségeltetik.

Ez novezi ki s választja a központi hivatal tagjait és felvan jogosítva azoknak olmozdítására is.

A választmányi tag hivataloskodási idejo szabály szerint 3 évig tart. Minden 3 évben 6 tagnak sorshuzás utján ki kell lépni, kik azonban ujra megválaszthatók. Delső ügyrendet a választmány maga határozza meg.

A választmány tagjai saját ügyvitellükért mint minden más meghatalmazottak fölölésok.

A választmány mint legfölsöbb közeg adja választmányi ügygázatban a vezönylö igazgatónak a szűkséges utasításokat, a különös felhatalmazást és viszbiztosítási ügyletek olintézéséhez.

A választmány koberlölöl külön megválasztott 3 tagu albizottmányból hetenkint felvétva az egyik a fölölgyelettel megbízatik és köteleosségo az összes ügymenetelt szakadatlanul szemmel tartani s a vezönylö igazgatónak sürgös esetekben segélyőro lenni.

Minden az egylet czime alatt kiadványt a hoti fölölgyelettel a megbízott igazgatótanácsos és igazgató ír alá.

V. Fejezet.

A z igazgatóság.

19. §. Az igazgató mindennemű biztosításoknak végrehajtója s a társaság összes ügyeinak közvetlen vezetője. Választja a választmányt, a megerösítést a közgyűlésnek fonntartja.

Az igazgató mint az administratív ügyvitel fejo, utasításait a választmánytól kapja, ő közvetlen fönöke a hivatalnokoknak, ügynököknek és szolgáknak, kik az ő ajánlatára alkalmaztatnak és kiknek olbocsajtását is ő indítványozza.

Az igazgató terjeszti fel határozathozattal végott az administratív ügyvitellehez tartozó ügyeket a választmány ülésőro. A neki adott hatalmazványból fogva ő van följojosítva, és egyszerűsemint kötölzöve is az intézetet biztosítási pores ügyeinben a törvénytől köntö képvisölöi.

(Végo követk.)

as is vérhasba esett, a ki az érett gyümölcsből naponta sokat evett, szokás mondás: meg-mabált, mert tulerhelteván a gyomor és boka a mondott gyümölcs sávvá, és a bélhuzam takonyhártyáját sajtászorú, beteges izadmányra kényszeríté, mely alatt be áll a kólika, a véres, fehér, vagy zöldes színű takony kiürülése vagy a pusztá székletre kényszer.

6 naptól 6 hétig, halálos esetben ritkán tart 14 napnál tovább. Sokszor a legovatosabb gyógy eljárás mellett is előszúzik a beteg, mert nagyon szoroti a beloket keresztül fokélyesitoni, fonóbo, rákos elfajulásba, genyedésbe, székülés- és más efelo életveszélyes utóbajokba ejteni.

Könnyebb a bajtól óvakodni, mint a már kifejlődöttől megszabadulni. Tanácslom e szorint, hogy a fen említott meghülés és életrend elleni hibák szorgalmatosan kerültesenek, az epe képzés pedig szoritassók korlátok közé ilmondád élvezetével.

Nem akarok én itt az olvasóból ünorvoat képezni, mert ez nem vezet ozhóhoz, és annál kevesebb hasznót hajtana, minél bizonyosabb az, hogy a vérhasnak szabatos orvoslására egyedül képezett és jól gyakorlott orvosok alkalmazhatók.

A rosszul alkalmazott, kártékony házi szoroknak és a botor gyógy módoknak szomorú következményei birtak arra, hogy figyelemtölétleg szállaljak fel a szegény vagyontalanokat tudással, miszorint no irtóznak az orvosi tanács igénybe vételétől, mert mi összes kanissal egöszségi személyzet bizonyára fogunk annyi emberbaráti részvéttel viséltetni, hogy díj nélkül is tanusítandjuk segélyesési készségünket s a hal szükségletet fog, még a patika szorokot is díjmentesen fogjuk kiszolgáltalni a megye pénztár terhére.

Legyen ez elegendő zsinór mértékül. Kelt Kanizsán szeptember hó 6. 1865. TERSÁNCZKY JÓZSEF. Járás-orvos.

Hírek és események.

△ A „Zalamegyei gazdasági egylet” elnöke t. Botka Mihály ur, következő levelet intézett megyénk főispánja mtgos gr. Festetics György urhoz a Csáktornyán f. é. október 2-án rendezendő kiállítás ügyében:

Méltóságos Főispán ur! mélyen tisztelt gróf!

Bátorságot veszek Zalamegye gazdasági egylete által f. é. október hó 2-án Csáktornyán a szállás-ter, kertészet- és selyemszektörben rendezendő kiállításnak programját igaz tisztelettel és azon kéréssel megküldeni, hogy azt, Méltóságod hazafias és hivatalos pártolásába venni kegyeskedjék.

Részemről, méltóságodnak elhatározását, hogy a megye kormányzatát elfogadni szives volt, a sokat szenvedett polgároknak jobb sorsát előldéshető korszak kezdetétől üdvözölve, — bizalommal várom, hogy az egylet nevében tett jelen kérésom meg fog hallgatattani, — valamint mind azon egyleti ügyeknek pártolása is, melyeknek kívánt eredménye a politioai hatóság határozataitól függ.

Ezen ügyek, melyek a népesség jobbléto emelésére és különösen jelen nyomorának onyhítására irányozvák: — jelenleg csak azért nem terjoesztetek Méltóságod olé, mert azok hazafiai meleg részvét őpolásával nyerhetővén sikort, biztosítatniok kell, hogy akkor tételesen a politioai hatósághoz, midőn már Méltóságod a kormányzatot töltleg átvette.

Ha ezen — úgy véleom, a hazafiai reményeket szoroncson érinthető eset bekövetkezik és az egylet tudósítva leond, különfélo ügyeinek feltörjesztését kötelességemül ismerendém; — ki hazafiai tisztelettel vagyok a Méltóságos Főispán, mélyen tisztelt gróf urnak Zala-Egerszeg 1865. szept. 12-én aláíratos szolgája Botka Mihály m. k. egyleti elnök.

— Kőrlevél. Zalamegye gazdasági egyletének t. cz. tagjaihöz: „Egy rendkívüli közgyűlésnek megtartása több egyleti tagok által szükségesnek találattván, — f. é. szeptember hó 26-án reggeli 10 órát Zala-Egerszegen az egyleti szálláson megtartandó rendkivüli közgyűlés határidejéül kítüzöm, s arra az egylet t. cz. tagjait tisztelettel meghivom.” Kelt Z.-Egerszegen 1864. sept. 16-án. Botka Mihály, egyesületi elnök.

△ Sopron-Kanizsai vonat f. hó 21-én lesz a közlekedésnek átadva, a megállapított menetrend következő, Bécsből indul a vonat minden reggel 9 óra 30 perozkor, Sopronba érkezik délutáni 1 óra 4 perozkor. Nagy-Kanizsa 7 óra

27 perozkor. — Nagy-Kanizsáról indul mindennap reggel 7 óra 6 perozkor érkezik Bécsben, délutáni 5 óra 25 perozkor. A posta-vonati rend Triesztől Budáig megmarad mint volt.

△ Devecser környékén egy angol szülötésű 30 éves dzsidas kapitány vadászat alkalmával véletlenül agyonlötöte magát.

△ Méltóságos gr. Festetics György zalamegyei főispán ur, a székvárosban még nem érkezett meg.

△ Koszt hely és L.-Tomaj közt, egy földmívelő, ki, kis fiával egy kocsin a malomból hazának tartott, egy gaz uton-állótól fűbe lövetett, a tettes hatóság kezeiben van, ha jól értesültünk Koszt helyen a rögtön itélő bíróságtól kétél általi halálra ítéltetett.

† Theodorovits György városunk tanácsosa rövid ideig betegeskedés következtében életének 53-ik évében jobblétre szenderült.

△ Borzasztó tüzvész Kis-Kanizsán. Folyó hó 18-án délelött, fél 11 óra tájban harangok zugása zavará meg a csendes városi polgárságot, mely a kis-kanizsai tüzvészt jelentette. A tüz oly gyorsan terjedt, hogy alig tíz peroz alatt két utóza lángban volt; e veszélyt nagyobbitotta a nagy szél, a mely egyik távol távol eső utózába vitte a sziporkát és ott is osakhamar 3 utóza a lángok martaléka lett. E szerencsétlenség oka alkalmasint vigyázatlanság, a melynek körülbelül 144 házsám ide nem számítva a osörököt lett áldozata és több 200 családnl a legnagyobb nyomorra jutott. A kárt pedig körülbelül egy negyed millióra lehet tenni, a mely értékéből biztosítva nem volt semmi.

A jelenet borzasztó volt, 2 óra alatt az utózá és udvarokban valódi láva volt, az előfák leégtek, a nyomor leirhatatlan; az anyák jajveszékése gyermekök után és viszont, az állatok bögeése, a félíg súlt szárnyas állatok ide s tova futkozása eltörhetlen volt, száguldó katonalovak veszett vadként rohantak a lángokon keresztül.

Azonban mindeddig teljes bizonyossággal nem tudhatjuk hány ember lett a lángok áldozata, hanem háromnak látták midőn kihuzták sérült testét; állítják többen hogy gyermekek is égtek benne. De borzasztóbb látvány volt, midőn a munkától haza futott népség örülként rohant a tüzbe, és lángoktól körülveve, eszméletét vesztve rogyott a földre, de dícsőretőre legyen néhány nagy-kanizsainak, kik vizes ruhába burkoltan siettek a tüzbe, a már fulladozó embertársak megmentésére, e tekintetben megmentést érdemel Altmann ur és segédje. Az oltásnál különösen dícsőretet érdemel Plichta Károly, Lottinger t. és a nagykanizsai fiatalság, mely észrevéve a szél fordulását, egy ház megmentésével egy egés szort mentett meg, azonkivül a kis-kanizsai lelkesz ur, ki egésznapi fáradhatatlanul dolgozott hol a huzszolkodásnál, hol pedig a tüz körül, több lelkesz urak és papnövendékek is erőlyesen viselték magokat.

Szegény nép, a legnagyobb éhség és nyomornak van kitéve; mert már minden bevolt takarítva s egyedül csak még a kukoricoza és szálló termésből várhatnak egy kis segédelmet; de mégis némileg segítnek a szerencsétleneken, mert az előljáróság közös adakozásra hivta fel az egész várost, és nem is eredmény nélkül; mert már 19-én reggel szekérszám hordták ki az élelmet, a mi ismét mindkét vallásbolinok felebaráti szorotétét tünteti ki.

Egyuttal felkerjünk a tisztelt környékbeli urakat is, terményükből adakozásra.

A mint hallottuk az itt időző szintársulat a szerencsétlenek javára előadást ad, mi köszönjük a tisztos pártolást és dus eredményt remélünk. *)

*) Mitán a város és környéke nem nyújthat elegendő segélyt, kértnek a lapok t. szerkesztői e szerencsétlenség felvételére és egyuttal a segélyzet felhívására.

△ Folyó hó 24-én osiesóban fogja az lh.-Berényi ifjuság a „Kérők,” című vigjátékot Kiszaludytól előadni és pedig a tapsini tüzkárosultak javára; a nemes ozélt tiszteljük.

Kaposvár.

* A szálló javában órvén, már annyira a székvárosban is mentünk, hogy 3 krétt adnak egy fejet; alig hisszük, hogy drágább volna Varsóban vagy Szt. Pétervárott, hova Kecskemét vidékéül szállítják más nemes gyümölcsösöl. Éjen ugy vagyunk vele, mint télen a fogással; itt fontja 60—80 kr; Pesten pedig ugyan akkor 30—40 kr.

* Arról a holdog mezőföldről (Enying, Lepsény, Kajár, Sz. György, Bosók stb. vidéke), melyről a közelmúltban egy ismerősünk azt állítá: aligha itt nem volt a paradicsom hajdanában, — következő sorokat vettünk, melyek mutatják, hogy ott sem állnak jobban a gazdasági viszonyok, mint nálunk:

„Újságunk kevés, mert hiszen a nyomoruságot nem lehet újságnak nevezni, ez mindennapi! Termésütink a legroszabb volt, ugy annyira, hogy 2%-el sem jobb, mint Tiszavidékieké volt 1863-ban. Különösen sujtva vannak a kajári, lepényi, sz.-györgyi, bozsoki, enyingi, l.-komáromi, h.-komáromi stb. határok, annyira, hogy volt olyan magyar hold, nem adott 13 kóvénél többet, annak is fele gaz. Enyingen egy fél tolkes gazdnak nem termett több 7—8 kila buzájánál; a kukoriczák, burgonyák, moharok és külesek jók; nekem olyan termésem volt, hogyha elvetek, marad semmi! az adót csak az Isten, meg a katonai exekutio tudja, miből fizetem meg, de magam még nem tudom.

* Kőrsmezőről írják a „Fölvidék”-nek: Julius hó 26-án déli órákban, a Lazescsena telepítvény fölötti Buben nevű hegyen, továbbá a Sztebna telepítvény mellett Bilej chreszt novű helyen közönséges jégesű mellett mindkét helyen 5—6 darab 60—80 fontos jég hullott le, melyek úgyugolyóként a földbe furódtak. Ezen óriási jégdarabok egymás mellett zuhantak le, s a légben esések alkalmával úgy tüntek fel, mint valamely sebeseen repülő nagy fehér madarak.

* Mint értesültünk, a kaposvári segélyegylet alapszabályai felsőbb helyről megerősítve visszaérkeztek, melynek közlését ez ideig azért nem kezdehtük meg, miután — fájdalom — többszöri kérésütink folytán sem juthatánk ez ideig birtokukba. Ugy hisszük, hogy az egyletnek időnkenti működése, mikénti állása s az alapszabályoknak lapok útján közlésével több haszon lenne tova az ügynek, mintha azokat a por lepi bent az irodában. De még a journalistáknak kötelessége figyelemmel kísérni mindazon közlügyeket, egyleti működéseket, melyek iránt a nagy közönség érdekelve van.

* Egy jó házböli ifju, ki több évig Hg. Batthyányi Fülöp enyingi uradalomban szolgált, jó bizonyítványokkal ellátva, mint ispán alkalmazást kíván nyerni. Bővebb tudomást nyerhetnek az illetők e lapok szerkesztőségénél.

* Öreglaktól beszéli egy jó ismerősünk: 600 hold réten lett előszénatormés 300 szekérről; sarju pedig 500 szekér, mely azonban messziről sem pótolja az előszénabani hiányt, 100 hold irtáson lett buza és rozs 120 keresztösszvesen. Pamuk, Gamás, Osztopán stb. vidékén oly gabnatermés volt, hogy sokan még el nem tudnak votni a polgárok, hanem venniök kell a vetőmagat: számtalan családnl az évi kenyero sem termett meg. Ha hasonló jó időjárás marad, kevés bár de 34-dik évihez hasonló minőségű borok teremnek a Balaton mentén. Egy még használható paripát 14 frton vettek s jó munkalovat lehet venni 20—25 fton párban.

* A lelki és testi kellemekben gazdag Vissy Mariska kisasszonyt a napokban jegyezte el az orvosi tanulmányaik kitünő

sikerrel végzett Siklósy Gyula, megyénk egyik legdorokabb birtokos ifja. Legyen áldás az ifju szívok szövetségön.

Gazdasági tudósítás.

Nagy-Kanizsa, szept. 19. Utóbbi számunkban az itteni gabnárak csökkentést közhük, de jelenleg még azt is melléje fűzhetjük, hogy minden ausztriai piacon súlyelt kivált a gabona 10—15 krig mérőnként:

• Buza 3 frt — kr. — 3 frt 30 kr. Rossz 2 frt 20 kr. — 2 frt 30 kr. Árpa 1 frt 40 — 1 frt 60 kr. Zab 1 frt 10 — 1 frt 15 kr.

Kaposvár. Az idő folytonosan szop őszien nappal, míg az osztvék és éjszakák oly hűvösök, hogy dóról lehet tartani. A kukoriczák hajdinák, sokat értek pár hó tóta de még legalább 3—4 hoi jó időro van szükség, hogy a várakozásnak tökéletesen megfoljenek. A szüretet — fájdalom — már sok szállóhogyon megkezdtek; a bajor szino alatt szodik a nem bajort is; így Ártunk ön magunk boraink hitelének. Kik halasztják a szüretet hasonló kedvező időjárás mellett a legjobb minőségű borokat remélhetik; több tudósítás van kezütinkben a Balaton partról Marzali, Baglyas, Zákány vidékéül, honnót írják, hogy igen jó minőségű — halár kevés — bort várnak. Hol a bajort megszedték, 4—5 fton veszük akaját; pedig bizonyos helyeken olyan, hogy három ember kell a pohárhoz; egy a ki issza; kottó, a ki az ivót fogja... Az oleségárt így jolozhetjük: Szop buza m. 3 frt. Közönséges 2 frt 50—60 kr. Rossz 1 frt 80 krtól 2 frt 20 kr. Árpa 1 frt 30—40 kr. Zab 80—90 kr. Egy száak csutás kukoricza 60—70 kr. Egy száak burgonya 70—75 kr. Egy kocaí szóna 4—5—6 frt. Az egösz jó lábón.

Nyilt posta.

Következő című és jelígeű pályaművek — mint közhölhellemek visszavehető a szerkesztőségütől: „A farkas.” A ki magát megalázsa, felmagasztaltatik.” Jelígevel csak az eleje novella, az utolja valóságos természetrajz?

„Balaton tündére.” „Árva vagyok, árva” jelígevel. Rossz novella.

„Szeretlem és bosszu” — „Romlának indult hajdan erős magyar” — jelígevel.

Továbbá következő balladák: „Frangepán” — „Bosszu esküdött” jelígevel. „Világosvár” — „A dícsök” jelígevel.

„Álmos” — „Enkelütünk régiektől” című jelígevel.

I. A.-nak: megjelenését az gátolta, mert más lapba szinto beküldetett, hol folytonosan közöltek. Általában kérjük t. munkatársainkat, levelezésüket, hogy egy költeményt 3—4 lapba is beküldeni, ha csak nagy fontossággal nem bír, nem járja!

* „Falusi gazda” érdemes szerkesztőjének: a küldeményt köszönettel megkaptuk; a levélben irtakhoz tartjuk magunkat. Küldjük szives üdvöslötüket. M. P.-nak: várjuk a választ.

Dába: 21-ig léss itthon; azután híába jönnél. „Elrejtél.” Még csak ezután rept el!

Z.-Egerszegre: Tessók a kiadóhoz fordulni, nem minket illet.

T. V.-nak, Sz. L.-án: Már régóta várjuk leveledet; mi a baj?

Vessprémbo: Későn érkezett; mi csak örüdtünk az „új világon”; adja az ég, hogy sokáig tartson. L. L.-nak N.-Kanizsán: igazításal adhatjuk; kérjük választ.

Nyilt tér.*)

Pár őszinto szó Barts György urhoz. Ön huzamos idő óta, valahányszor nevomet említeni hallja; ongom a legkimélőtlonebb, itt egyáltalán olé nem sorolható kifejezésekkel halmoz el. Akár szorgultattam okot róla, akár sem, az ily kifejezésekkel élés uton, utfélon, sommi esetre sem illő korunk műveltségéhez. Nézetem szorint, különösen ildomatlan kifejezése a személyes bosszúnak oly egyöntől, ki — mint ön, — közdöttünk oly állást foglal el: kiben szivesen látnók egyik irányadónkat. Mindezen sértő kifejezések azonban osupán személyomro vonatkozván, legokosabbnak találtam, azokat hideg megvöttelessel fogadni. — A legutóbbi időben azonban ön egy váddal illet engem, mit ön, egy előttöm határtalan tiszteletben álló s egy második önt legközelebről érdeklő egyóni-ösök irányában, ön állítása szorint, nyilvános helyon elkövettem. A vád oly mindon kifejezésen alól, hogy ön lelkiismerotem tisztaságában, ezennel szont a mulhatatlan kötelességemnek tartom önt nyilvánosan felhívní: vagy bizonyítsa be olonon a piások vádat, s ez esetben foganatosítsa rajtam a a méltán megórdomlett törvény szigorát, vagy ellenkező esetben kijelontendőnek véleom, hogy ezután is azon egyetlon de biztos, fogyvörrel védeom magamat ön irányában, melynek hordereje üdvözi-önknek ama szolid mondatában rejlik, midőn így kiálta fel: „Megboceátok noktek, mert nem tudjátok mit cselekedtek.” — Kellott, hogy ezt magam igazolásául olmondjam. N.-Kanizsán, 1865. szept. 18-án. Fárnok Kálmán.

*) Az o rovathon közöltekért csak a sajtóhatóság irányában vállalt felelőséget a Szerk.

Felölös szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

2313/1865 (2-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polgári törvény... Somogy megye polgári törvény... Somogy megye polgári törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1170/1865 (2-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

18. napjának reggeli 9 órájára a helyszínre...

ARVERESI HIRDETMÉNY!

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

3612/1865 (2-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1678/1865 (2-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1678/1865 (2-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 17. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

4210/1865 (1-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 31. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

4201/1865 (1-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 31. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1861/1865 (1-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 31. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1862/1865 (1-3)

ARVERESI HIRDETMÉNY.

Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény... Somogy megye polg. törvény...

Kaposvárott aug. 31. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

1862/1865 (1-3)

HIRDETMÉNY.

Barthos Lajos szigetvári lakos... Barthos Lajos szigetvári lakos... Barthos Lajos szigetvári lakos...

Kaposvárott aug. 31. 1865. Somogy megye törvényszéke mint telexkönyvi hatóság.

A bécsi pénzszekrény gyárnok Wertheim F. és társának. Pest, 1865. aug. 13. Augustus 11-én éjjel raktárunk fölvetett; — a rablók mindenféle eszközökkel megkísérelték az ön gyárában készült és helybeni raktárból vett 4. számú pénzszekrényt fölvenni, de ez nekik sehogyan sikerült.

Legújabb rendkívüli előnyös sorsjáték nagy pénzkiosorolás 2 millió 331,700 márka, melyben csak nyervények húzatnak, biztosítva Hamburg szabad város kormányja által.

BOR ELADÁS. 600 akó 186% ki termés a csapi és vidékbéli szőlőkből eladandó. Venni szándékozók jelentkeznek magukat Récsén a számtartó- és Rigóczon Hayden Mihály uraknál.

Szembajokkal szemveknök! HATSCHEK JÓZSEF látserész e hó lefolytával Egerszeg, Sopron, látogatandja...

Kölesön pénz amortisatiókra legjutányosabban eszközöztetik Scherz M. J. által Nagy-Kanizsán, Benczián féle házban

WIENER CENTRAL-MARKTHALLE. An die P. T. Herren Gutsbesitzer, Landwirthe und Kaufleute. Der löbliche Gemeinderath der Stadt Wien hat eine Brochure über das Wesen und den Zweck der Wiener Central-Markthalle...

Die Factoren der Central-Markthalle. Friedr. Bahl. Rind- und Schweinefleisch, geschlachtete Kälber, Schöpfe, Schweine, Lämmer, Ziegen und Spanferkel; alle Gattungen gerüchertes, gesalzenes und gepökeltes Fleisch; Schinken, Zungen, dann alle Gattungen Würste, Fluss-, See- und Meerfische, frisch, gesalzen, marinirt, gerüchert und getrocknet; Austern, Krobse, Schildkröten und Frösche.

Hirdetmény. A varasdi leánynevelő intézetben az egész év folyamán minden korban lévő leányok tanításra, ugy szinte egész ápolásra felvételnek. — A tanuló év október 1-én kezdődik, — mi is minden t. cz. szülők és gyámnokoknak hírül adatik. Varasd szeptember 15-én 1865. Halter Mária intézeti elnök.

Ajánlat. Ujsági hírszerint Mosonymegyében Parendorf községben kiütött a dögvész. Mi reméljük, hogy a vész az érintett helységből tovább nem terjed, de mindamellett bátorkodunk a t. olvasó-, de legfőképpen a jószágtulajdonos és állattartó urakat figyelmeztetni az „Apis“ féle állatbiztosító bank nagy szerű előnyvel bíró ajánlataira.

Arverési hirdetmény. Hencsei méneselem létszámát leszállítani szándékozván, f. évi október hó 12-én 9 órakor Hencsében, a vételár azonnali lefizetése mellett, nyilvános árverés útján eladatni fognak: 6 darab anyakancza csikóval együtt. 19 „ hámos ló különböző korban. 14 „ csikó 1 1/2 évestől 4 1/2 évesig. Márffy Diénes.

Kerestetik egy tanképesített tanító minden ellátás és 60 o. é. forint kikötött fizetéssel, két gyermek mellé nevelőt. Fizetése azonban egyéb jövedelmi ágakkal is össze van kötve. Az ez ügybeni bérmentes levelek e lapok kiadó-hivatalához legfeljebb e hó 25-éig, intézendők. N.-Kanizsa, sept. hó 6-án 1865.

Ajánkozás. Egy fiatal iskolákat végzett gazdatiszt, ki e pályán egy helyen 12 évig alkalmazva volt, — a magyar, német, szerb, horvát s latin nyelveket is tökéletesen bírja, legjobb bizonyítványokkal ellátva valamely urodalomnál vagy egyes birtokosoknál és haszonbérletnél, — alkalmazást keres. — Tudomást róla e lapok szerkesztőségére adand. 1-2